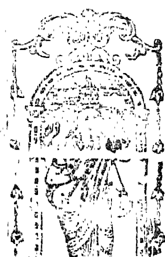
శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః.

సీతాకల్యాణము

యక్షగానము.

—— (౦) ——

గ్రంథకర్త;

శ్రీమాన్ వటపురి రామానుజాచారి

పబ్లిషర్;-

...శెట్టి,

...ంటూర్,

...ట.

శ్రీ బాలాత్రిపుర సుందరీ ముద్రాక్షరశాల యందు

ముద్రింపఁబడియె,

కొత్తబజారు వరంగల్.

1936. వెల. 0-4-0.

శ్రీశుభమస్తు.

శ్రీసీతాకల్యాణము,

యక్షగానము

ఉ॥ శ్రీకల్యాణగుణాత్మకంబులగు ♦ శ్రీసీతారామ పాదాబ్జముల్
వ్యాకోచస్ఫురదిందిరాలయములై ♦ వ్యామోహితాంగస్మనో
వైకల్యంబు నిరాకరించి సుజనో ♦ వాచామృతస్వాదుగన్
సాకల్యంబుగ జేయుసర్వసుత ♦ సౌభాగ్యాయురారోగ్యముల్ ।

క॥ అస్మద్గురువరుడు । దాసోస్మియని మొక్కి భాష్య తత్సూత్రములన్
విస్మయముగ సాగించిన । సస్మితులగు భాష్యకార సద్గురుగొలుతున్ ॥

చ॥ నిరతముపూర్వకవులపద ♦ నీరజముల్ శిరమందుదాల్చి యా
పరమదయానురక్తులగు ♦ భాగవతోత్తములన్ స్మరించి శ్రీ
హరిహరపద్మసంభవుల ♦ హర్నిశమున్ భయభక్తి నెంచి భూ
సురసురవర్యులన్ బొగడుదన్ ♦ సువచోపరిపూర్ణవృత్తికిన్ ॥

క॥ రాములకథ జెప్పుటశ్రీ ! రామారామనుచునోట రంజిలసీతా ముద్దు
రాములవర్ణించుటశ్రీ । రాములుతప్పెంతయున్న రక్షించదలంమాశ్రీ

క॥ సీతారాములు చరితము ! పాతకనిర్మూలమనుచు బలుకగనేల
భూతేశుసాక్షిగనునగ । జాతయుమున్నరగెరహాసి జానకిజానీవాసితం

సీ॥ సర్వవేదాంతార్థ సారానుభవమొందు ♦ పరమభాగవత ప్రవీణులార
ద్వైతమద్వైత విశిష్టాద్వైత మనుభావ ♦ మదిసమంబుగ నెంచు మాన్యు
లార । పూర్ణానుభావంబు పూర్ణమైపరిపూర్ణ ♦ పూర్ణమౌనిద్రుత
పరిపూర్ణులార । ఆత్మవత్సర్వ భూతాత్ములనెంచెటి ♦ సాత్వికశుద్ధప్రి

సత్వులార ॥గీ బ్రహ్మయాథార్థమెరుగినయో బ్రాహ్మలార। విష్ణుసర్వ మయంబని వైష్ణవులార। శివరహస్యంబెరింగిన శైవులార। ఫాలమిలపోక ముక్కెడ భావ్యవారా.

—• కౌసల్య—సుమిత్రి—కైకేయి—రావటం. •—

శ్రీరమణీప్రియవల్లభ। ధారాధరనీలదేహ దైత్యధ్వాంత
పారావారవిహారా। సూరిజనశేవ్య నిగమ స్తుత్యసుభావ్యా॥

తెరలో పదం—ఏకతాళము.

కోసలదేశావాసులము। కౌసల్యాకైకసుమిత్రలాము మేము। ఆదిసుర వనితలువారాపురిదాసదాసులైతగవసియింతుము॥కో॥ తమ్ముల నెల్లు భాగమున కమ్మవిశ్రునీబాలమ్మలమమ్మా అమ్మక చెల్లనియుం హాపమ్మలగనుగాని కొమ్మలందరూ ॥కో॥ హీరమణిమయవా మున జేరినటించూయొయ్యారంబుగను। భూరిమధురగంభీరసార కీర ణులమోనా మణివిను ॥కో॥ శ్రీమదనంతా నూతన పారిహా మిస్మరణమేమారకనుందుము। మిథిలినా కేతపట్టణ నాము దశరథధర్మ పత్నులము ॥ కో ॥

వ॥ నీవకీ మాకుకీ శుభానుభావంబుల విశదంబుగా నెరంగించు

ట్టైక కోవిదులచే నలంకరింపబడిన సభాసదనంబునం గల మహానుభావుల కు నమస్కరించి మేమొచ్చెదయవని శీఘ్రము

చె॥ వ॥ చానలారా మదకలభయానలార మీ మృదుమధుర వాగ్వైఖరీ విలాసంబున శ్చ్ఛోత్సవాదిమాచుట కిచ్ఛయించిన సభ్యులనయనోత్సవముగా తెరవెడలు మచ్చకంటులారా.

తెర నాట్యపదం—ఏకతాళం—మిశ్రచాపు.

కల్కిచిల్కలా పల్కులా సుధ జిల్కుమాదుపూ ముల్కులనమ్మ యా। బెళ్కుచపలాచూపులూ నుతూపులూ సురూపులాహైా॥క॥ వెన్నెలదాల్ మిన్ననగరాల్ కొన్నవిలుకా నేర్పదగునుపేర్ । సన్న మేర్మల్వాల్ మనోహరమున్న వాల్వాల్ గంటులనుహాహా॥క॥ మేలుమే లుపసిండిమేర్ మేర్ పూల్పూల్ పుప్పొడిమ్మనుగలయా। జాళువాసరిగం చుపూల్ గలశాల్ వరంగెల్ సీటునునాముల॥కల్కి॥ చిత్తరులబొమ్మలమా నంతుని కొత్తవల్లీశుని పదములమా! చిత్తములనిడి నుత్తమంబగు మత్తమధుపాలకములు గలయో॥క॥

చె॥ కం॥ అర్కోమ్మరోదెలుపుడియభిధే॥ యమ్ములనతిముదముగులకనతిత్వరితముగ కా। కమ్మవిల్తునిచే పూ। టమ్మలోయొయ్యారిముద్దుగుమ్మలొమీారల్॥

కౌసల్య—ద్విపద.

మదగజయాన మావృత్తాంత మంత। ముశముప వినవమ్మ ముద్దులాగుమ్మ। కవలాప్తవంశ వారధికంజహైరి। సముద్దైన దశరథ సామ్రాజ్యవిభుని। కులకాంతలము మేము కుంభినిలోన.

సు॥ చలువల దొరజోలు షన్ముఖులమ్మ। కోసలదేశ నివాసితంబైన। భాసురసాకేత పట్టణమూది। కౌసల్యకైక సుమిత్రలము మేము శ్రీసతీ పార్వతి భారతులబోలి॥

కైక॥ పరవరునెన్నుదుదెనలి నాయతాక్షి। పరమపావనమైన పతి పత్రితలమమ్మ। చతుర్దో పుత్రులయి కుతుకంబుతోడ। సుతుల కొరకై

ఘోరదనుజాశూరులను సీక్షించె। క్ష్వారావణకుంభకర్ణులజంపిభూభారంబుబాపా శ్రీరాముడైయుదయించె॥ సుదారి॥

చె॥క॥ మీరాజసంబుశీవియు నీరేడదళాక్షులార యింపెసలార
కోరికతో సభ్యులు విన। కోరిరి దెల్పుండివేగ కోమలులారా॥

పదము...ఆటతాళం—మిశ్రం.

క॥ రమణీయయోధ్యాపురి నివాసులమూ।
సుమగంధులాము దశరథ సుందారి మణులము ॥రమ॥
సు॥ పుత్రికామేష్టిసుగుణ పుత్రవంతూలమూ।
ధాత్రిలోపలనుశూరా క్షత్రియోత్తములము। పు॥
కైక॥ కామితఫలదాయా శ్రీభామినీ మనోహరు।
భామాశ్రీరాములూమా ప్రేమాకోమరుండును॥ కా॥
కౌ॥ పంకజాప్తకులీనుడు శంఖచక్రాంకుడు।
పంకజాక్షిరో వినుమినాంక శతరూపుడూ। పంక॥
సు॥ పడతీయనంత కొత్తపల్లి శ్రీరమణుడూ।
కడుశిరులా నొసగుచునుము విడువాడెన్నటికినీ। పడ॥

కైక॥ న॥ మందయానమూ మందహాస చంద్రికలోలుక చిలుకకో కిల లులుక హాసుందరము దెల్పెదము బోటినుదాటి॥

పదం—కురుచజంపె.

కౌ॥ సుందారివినుచంద మామంద మామంద। మేమంతయానాలము। వోసాఖి। మందారసుమామ రంద పానొందింది రానందబృందాలకల్। ఓయింది॥

సు॥ సొగసైనపవడంపు చిగురాకు నగుమోవి దగుమోము డాల్ వెన్నెలల్। వోయింతీ। జిగికెంపు తలవంపు నను పింపు సవరింపు మతి నింపు కెంపామరల్॥ వోసాఖి॥

కైక॥ చిలుకాల పలుకూలు ములుకూసుధాజల్కు పలుకూల మేల్ కెంపముల్। వోసాఖి। కలికీరోవలపూల చెలికానిచేమించు ములుకూల పలుకూహహాయల్॥ వోయింతి॥

కా॥ కామినిమానాథస్వామినూ తా. పొరి ధామూనికలచేదమే
॥వోసా॥ కామితఫలుడయ్యె మహానూన సాబ్జనులప్రేమాతిశయుమేలునే॥
సు॥ క॥ వచ్చిసూర్యకులోద్భవులచ్చురువందియును జనులు మానందింపగా,
కై॥ సచ్చరితులుసౌభాగ్యులు॥ సచ్ఛనివిలుకానివిభులు పరమోదారుల్॥

పదం — జాంపె — త్రిపుట

కా॥ కుసీయయాక్షీ సూర్యకులసుభూపకుల్ ధీరగా
భృశాను మోదకుల్ కళానిశాధి నాయకుల్ ॥కు॥
సు॥ సురాధినాథ వందితుల్ నరాధినాయకుల్ ।
కరాగ్రచంద్రహాసకల్ శరాసనోజ్వలుల్ ॥
కైక॥ మేరుధీరులాగమాంత సారవేదకుల్ ।
భూరికలుషధారకుల్ వుద్ధారకుల్ భువిగా ॥
కా॥ శ్రీఅనంత కొత్తపల్లి శ్రీనివాసునిగా ।
గాయకగా స్మరింతు రెపుడు వంశతోత్తముల్॥

సుమంతు. పరిధానిరావటం॥ తురకమాటలు.

అరెమ్యాం గడ్‌బడ్‌మత్‌కర్ బూప్‌బూప్‌మగర్ ఇంతెజాం హోనారహాహై ఇసవఖత్ ఇస్‌నగరీమే బిల్‌కుల్‌బత్ ఇంతెజాం హైం కౌనా కౌనాసె ఆఫీసర్ రజ్‌వాడాహాజర్‌హైం ఘోరగామాలుంకరో తిలస్ మాల్ గోహేహిమాలిమా బహాదర్ ఆలీగడ్ పంజాప్ రూన్ రుహ్యా

కలచేదమే టర్కీ తుర్కి కాశ్మీర్ కాబూల్ నేపాల్ జెపాల్ పైనాబ్ హిందుస్థాన్
పమేలు నే॥ కోహిస్థాన్ అర్బస్థాన్ ఇంగ్లాండు భోట్యాన్ షాహాం చీనా సబ్ రజా
నందింపగ ఆపీసర్ మహాజూను హైం రిసాలాజమీయత్ ముల్కీ మిల్ హైం కిస్ సుబాకీక
ాదారుల్। మినీస్తుమామా ఫౌజ్ తయార్ అసు బైర్ బాహి కెవాస్తె రాజామహారాజకీ
సవారీహారహీ హై నౌఅరబ్ సాట్ కరోడ్ తీస్ లాంబ్ దోహజార్ సాత్
సౌ పైంతీస్ మాస్కీ మరమ్మత్ కీ మంజూరి దీజాతీ హై జిధర్ జిధర్ మంధర్
ఉఫ్ తాదా దెవలాత్ పూ మాంజరాత్ బావులీ వగయిరా దురస్తుకర్నె
కెలియె హుకుం దీజాతా హై తుంకుచాయెకె బహుత్ ఇంతెజా సె మజ్
దూరియాన్ కామాటి యాన్ పోడ్ బెల్ నాల్ పైజాన్ ఇంజినీర్ సె
తయార్ రహాకె కెంకె పఖ్తుపర్ హాజర్ రహేంకా ఆసాన్ నిక్ లే అబ్ ఏదిర
బాదీకు దశరథమహారాజీమైం రామలక్ష్మణ్ భరత్ శత్రుఘ్ను జనానా
షాన్ పోషవ్ కత్ సె అంబాకి టాంటీ ఘోడా భగ్గీ టాంగా భయిలీ ఝు
ట్ కా కాచర్ మోటర్ సైకిల్ జమీనుస్యె సవారి ఆనేకి హై అబ్ మా
కూల్ ఇంతెజాం రఖో ఫొక్తు కాసామాన్ వగైరా అన్నా బొబర్చి షాగర్
పెషా కాందార్ అహేల్కార్ కారోఫర్ దార్ గౌలన్ మా లన్ కజీబన్
వగయిరా ముతయ్యాన్ రఖా నర్ బరా బా షాలీ స్తగీ కెసాత్ కర్నా పడే
గా ఏక్ కుషాదా కోషక్ ఉమదాసాఫ్ కర్ రఖో జనానేకు భీ కాఫీహా ఇస్ గ
ర్ జ్ సె మైంపిర్ బరా యాకే లియె పెష్వా ఆయాహూం

పదం॥ ఏకతాళం. తురకణి.

చల్ చల్ చలో చలో మియా హాల్ హాల్ ఘాటో హాటో మియా
గుల్ గుల్ మత్ కర్ ఘోడా హాతిసాతి పాదుషాన వారీ ఆరహె ॥చలో॥౧॥
మోట్ కా చర్ టాంగా ఘట్కా టటర్ గాడీ తెంట్ సైకిల్॥చలో॥౨॥ ఫూల్
బనేకా మాల్ మదద్ ఫిలెహాలు ఆలీకొత్వాలీ ఆరహె ॥చలో॥౩॥ ఖూప్
ఇంతెజాం గడ్ బడ్ చూప్ రాస్తా సాప్ కర్ స ్కర్ ఆరహె॥చలో॥౪॥ నార్ యనంతా
ం హైం కొత్తాపల్లి సామీనర్ దార్ సవారిఆరహే॥చలో॥౫॥ హాట్ హాట్ స ్కరి
కో తిలస్ ఆరహే చలో మియా అంధే హై యేముల్క్ ఘుక్ కట్ మెకనా నహ్బరా
న్ రుస్వాయిము తయిన్ సెగమే దేఖొనదర్ కట్ కట్ మత్కరో కాం జిహుస్కరో

కౌగ్యార్సె తయ్యార్కరో ఉట్ఉట్ యూంవ్ మాంయేఫరోడ్ టిస్మిటాం బూసవారీ చెలె

పదం॥ ఏకతాళం.

సుమ తుడను సుప్రసిద్ధనాముండ ధీమంతుడను నేవినిరా సామంతా దులు ధీమంతుడని విద్యావంతుడని ననుయెందురూ ॥సు॥౧॥ ధరాధరంబుల దరంధరుడనై పరంపరలగా జేతునూ - సురాసురగల మత్కారా వాలమున మొరాలిడంగను జేతును ॥సు॥ఆ॥ నరాసరీ మత్కారంబులచె శంబరాదుల హరింగొంటిని ధరావరానాయకుల్ ననుగని నరేనరేయన వింటి ॥సు॥౨ ధరణ్ నూతన పురిన్నేలు శ్రీధరుణ్ దలంచెటి ధీరుడన్ మరిమరి శ్రీకరంబులగు బహువరంబులొందె విచారుడన్ ॥సు॥౩॥

దశరథమహారాజు వేషం రావటం॥

శా॥ శ్రీరామామణి చిత్తపద్మమధుప శ్రీకంఠ మానీస్తుతున్।
పారావారవిహార పాపహరు బ్రహ్మాండాధిపత్యున్ మనో।
హారున్ హీరమణీమయాంచిత కిరీటానంద చిన్మూర్తియున్।
నీరేజాయత నేత్రు శ్రీహరిమమున్ నిత్యంబు రక్షించుగన్।

తెరలో పదం ఆటతాళం.

దశరథాన్వయుడాను రా వచ్చితియిందు దశదిశ పరిపాలుడా ॥ప॥ దశదిశేశ్వర మనోహర యశసమూహోల్లాస విశదుడ భ్రశనిశాపతిముఖ వికాశితకుశేశయాక్షుడనిశి చరాంతక ॥దశ॥౧॥ భ దవిక్రమశాలిసీ వైరి జనాఖండిత సమశాలినీ -వ- భ దవాసురగాఢ ధరసమ ఛండకిరణోద్దండ గుక్కుర కాండ ఖండిత వైరి మండలమండిత మణిమయసుభూషణా ॥ద॥ దానభూషణుడాను రా విక్రమవిజయా దీనపోషణుడానురా మానశరపత్రి మానసుందర మానసీయోల్లాసకుముదోల్లాస కంధర గానలోలని మానసను మదిలోన గొలచెటి ।ద 3॥ పరమపావన చరితుడా జపతప నిగమ పరమానందభరితుడా ।ప॥ ధరిణీ నాథుని కొత్తకల్లివర నివేశునిచరణము ల నాయుక సంకమన నిలపినగులను పరమశిగు చె బోధిచుధీమణి॥ద॥౪॥

వ॥ సుమంతా సభాంత శంబున వేదవేదాంగ షట్శాస్త్ర వేత్తలగు భూసురోత్తములు అఖండితభ డపరాక్రమ విక్రమోద్దండులగు భూమండ లాధిపతులు సురుచిరనర కన్యకాంబా ప్రసాదలబ్ధ నవనిధులను పొందిన వైశ్యోత్తములు అగ్రజనసేవాదురంధరులగు శూద్రజన ముద్రితంబై కవిన ట గాయక దూషక విదూషాదులచే సభా పరిపూర్ణమై యుండునా సుమంతా.

సుం॥ వ॥ అఖండిత ప్రతాపకంఠీరవ రాజకంఠీరవ చంద్రోదయంబునకు కుముదంబులు నిరీక్షించు చందంబున మీరావటమునకు సభాస ర్వంబు నిరీక్షమానులై యున్నారుదేనామహానుభావా అతిత్వరగా తెరసటనంబుగావింపుడు

తెరదరువు=రూపకం॥

రాజమహారాజకుల విరాజమానుడా భూజనకల్పకభూజా ద్విజరాజ సమాన విరాజా -వ- ౦ జరాజక త్రివసుగుణ విరాజమాన దినరాజకు లోద్భవ ॥రాజ॥౧॥ హాసవదనోల్లాస చంద్రికా విలాసహాసుడా .వ. భూసు రపదనివేశిత హృదయవిలాసా హరిదాసజనాదరణీయ యశోవిలాసా వా సవాది దివివాసులతో సరిభాసమాన హరిదాసుండనునే ॥రాజ॥౨॥ సుందా

రుడా సుందరాకృతిని చంద్రరూపా వంది మాగధులు పొగడగా సుర బృందములందున చెలగగా. యింద్రుధరాదుల వందనములుమని నొందు నందనుని పొందినయినకుల ॥రాజ॥ 3॥ ధీరుడానూ సుమతజన సంహారకుడా ను పారవారగంభీరుడనూ రణశూరమణియయ హారుడనూ ధారుణినూత న పౌరీశుని నేమారక కొలచెటి శూరా గేసర ॥రాజ ౪॥

మం॥గీ! రాజరాజేంద్ర రామారావంశ రమ్యవార్త! జనులు వినరో యిచున్నారు జగ తిలో । అద్భుతంబయ్యె మీరావటంబు గాంచి । గాన దెల్పుదు సర్వంబు మానవేశా॥

ద్విపద,

వినుడు జనులంత మావిస్తారవార్త! కనినంతకలికాల కల్మష హర ము! యినకుల వంశవారధి పూర్ణచంద్రు । డఘుడజ రాజునకు నాత్మ భవుడైన దశరథనామధేయుడనయ్యె వెలసి! కౌశలుడనై తపః కుతలంబు నందు । చేసితి పుత్రకామేష్టి చెన్నొంద । ననమానపుత్రులీ నలుగురుద యించి! రంమునసాకేత నగరంబునకులా! నందంబునొందిరి నాగరులు నెపు డు రామలక్ష్మణభరత శత్రుఘ్నులనెటి నామములుగలవు యానందకులు భువిని! శ్రీయనంతుని కార్తిక వల్లిలోనిలచి బాయుకదన్నము రాజువంశాబ్ధి! కీర్తిచంద్రుడు కిషన్ రావుయనబరగి! అర్థులకొసగెను యఖిలదానంబు । లతనికొమరుడనంగ రావుయనన్నొప్పి! మతిమంతుడైధరలో మానవులనేలే సుతుడు జానకిరావు సుబ్రతుని కూడి । యతి వైభవంబున నలరుచునుండె । యామహాత్ముని సుతులు యానందమతులు ! రామచంద్రారావు రామపద భక్తు! డనజుడనంతారావు యాత్మభవులైన! తనయులను వ్వీరను థరయం దుగాంచె! నయునుజానకిరావు రాజేశ్వరావు! రయమున రామచంద్రారావు యంబరగి! యఖిలధనధాన్యముల నానందమయ్యె! సుఖమునసుండిరి సుత సతులతోడ! పరదేవతానంద పాదాబ్జమధుప! పరుడువరాంశాది పరమా కటాక్ష వీక్షణలబ్ధుడై విశద నానంద! దీక్షానామము నొంది దిశలన్ని వెలుగ రామచంద్రారావు రామాంబతోడ! ములసేవలో రంజిల్లుచుండ! వా రలవాంఛలను వర్ధిల్లజేయ! జేతిమిగా త్రపల్లి చెన్నొంద॥

సం॥ వ॥ రాజన్ మహారాజ రాజచంద్రమా మీసగోష్ఠ్యాదాంతంబు విని సంత నగులంత ఆనందభరిత మానసులైరి దేవర ప్రతాపంబెట్టిదో వక్కాణింపుడు.

పదం॥ ఏకతాళం॥

ఇనకులాబ్ధిపూర్ణచంద్రుడా జగతపములచే నెఘన యశోసుగుణా పొందుద్రిడా -ప- సునిశితశర సంశ్రితభూభుజులను అనవరతమునను ఘనముగ గొలిచెటి ఇన॥౧॥ పండితామండలాసేవ్యుడా నఖండాప్రథీమండు మండలాభావ్యుడా -ప- భండనాదిదోర్దండ తండముల ఖండించేటి భూమండనుండును ॥ఇన॥౨॥ అతులితావైభవోన్నతుడనూ సతిసుతహిత సంశ్రితపురోహిత యుతుడనూ -ప- అతికుతుకమునన్ సుతకామేష్టియు క్షితిని జేసి యీసుతులబడసితిని ॥ఇన॥౩॥ స్థిరములగు సంపదలాగాంచితి శ్రీకాంతా పల్లి శ్రీవరుని కరుణాయని భావించితి -ప- కరిగాద్వరమని చరణ సరోజములరుసుగనమ్మియు ధరపాలించెతి ॥ఇన॥౪॥

సం॥ కం॥ రాజేంద్ర మీ ప్రతాపము। యీజగముల పూర్ణమై దేయింపసలారన్॥ తేజముగల మీసభనైకె యీజనములు గాచియున్న యిన కులభూపా॥

పదం — ఏకతాళం॥

దరు॥ శుభ సమయమునన్ సభయొనరింపుము - శుభగులతోడను సుమంతా ఇభరాడ్గమనలు యింపుచెలిగన్ కభవభవాదులు కడునుతి యింపన్ అభయదానముల సభికులకొసగన్ వృభియవిభూతుల విభవము గైకొని ॥శుభ॥౧॥

సం॥ ధరలో బిరుదులు గలదొరలును మాణపురికరుడై చిరాజేంద్ర సురుచిర సురసుందరులు నటింపన్ సరిరథములతో దొరలరు దేరన్ పరి పరిశ్రీముంజలులు ఘటింపన్ సురిరెపముతో సురవరుసభ బోలగ ॥ధర॥౨॥

ద॥ సతతము పౌరాణోతి హాసముల శాస్త్రచర్చయును గావింపూ అతిముదమున యతిపతులు వినంగన్ కుతుకముతో మత్స్యలు గనంగన్ వితరణ విభవము క్షితి బెను గానగన్ నుతియింపగ దిక్పతుల నముంబుగ॥

గం॥ శిలయనంతుని కొత్తపల్లిసిలయూను శ్రీలలనేశు నలవితము
గ ఘనఫలముల కొసగగ కలికలుషములను కడబొనెసగగ కలకాలము
కలుషములచే నొవగ చెలగుచుయిలలో పలుకులదొరనరీ ॥శుభనమ॥౪॥
మం॥ వ మహారాజరాజ నభోమణి దశరధరాణ్మౌళి మీసభానద నాలంకా
రవిభవంబును భవత్పాలిత రాజ్య వైభవంబు నిక్కంబుగ
వర్ణింప ముక్కోటికి తరంబగునా.
మం॥ సీ॥ హితజనబంధు పౌరోహితుల్ నొకవంక ♦ నుత్తమ భూవి
భు లొక్కవంక వేదవేదాంగ వేత్త విప్రులొకవంక ♦ మునిజనసంఘంబు
లొక్కవంక । నరరాజబింబాస్య లుండిరినొకవంక ♦ చతురంగ సైన్యముల్
జెలగునవంక । కవిగాయకార్థిన మాగధజనుల్ నొకవంక ♦ నొగి విదూషక
నాట్యులొక్కవంక॥ గీ॥ మంత్రిసామంతు లొకవంక మహిని చెలగ ధాత్రి
మాన్యక ఫలియించె దనివిదీర । పుష్పఫలనమున్వితై యుండె భూపమీరు ।
సుతులుగాదిము రాజ్యంబు సుఖముసేల॥
వ॥ వ॥ సుమంతా సగుంతావలోకనుడవై వినుము.
దరు॥ చ॥ సతతముశాస్త్రతంత్రముగ సత్పథరీతిగ నేలగావలె ।
హితమగుపాత్రముం దెలసి యింపుజనింపగ దానమీవలె ।
క్షితితల క్షేత్ర పాత్రముల శ్రీధరు భక్తుల గాంచియీవలె ।
అతిముద మొంద సర్వజను లాగము వేద్యని గొల్వగావలె ॥
మం॥ వ॥ మహారాజచంద్రా సద్గుణసాంద్ర మీచే పాలింపంబడు రాజ్యం
బా చందంబున్ననే యున్నది
దు॥ వ॥ ప్రధానిసత్తమా మత్కథావిధానంబు సవిధానంబుగావినుము.
పదం॥ మాలినీ=తో హర=వాదం.
ద॥ సుతులుగలిగినను గతులుగలుగునని సుతులగంటినే సుఖలీలన
యతిపతుల హితమతుల న్నతిముద మొందగ జేసి క్షితిజపతకములు
జేసి సతులంగన యీసుతులగంటినా జపతపములు ఫలియించెహోహో॥
మం॥ క్షితితలనాథా గతిమోక్షములకు సుతులె మూలంబని
పలుకు కథా శాస్త్రసారంబుల్ పురాణంబుల్ సతతముపండితపీరుల్ కుతుకము

గలిగిరి వీరల్ అతిశానోపాంగులీ సుతులుగలుగుటచే నతిముదమొందె క్షితి యంతట్ హాహా ॥క్షితి॥ ౨॥

ద॥ అందముగన్నానందమొందితిని సుందరులగు యీనందనులన్ పొందితిసౌఖ్యం జెందితిముఖ్యంకందర్పునిసమసుందరులైచందురుబోల్ మోహనాదనులై బృందారకసందోహములందీ నందనులతో సరిరారా హాహా ॥సు॥ ౩॥

మం॥ అందనుకొత్రాహస్తిసుడై నీనందనుడైలైక్ పోయిందిబృందారకులానందమునొందక్ యింనాధ దుల నందనమొందక్ జెందగయీ రఘునందనుడైయరవిందనాభునిటువృదయించెక్ హాహా॥ క్షితితలనాధా॥ ౪॥

ద॥ ఉ॥ దేశికసార్వభౌమఘన తేజములర్పగ నీకుమారుల్ ।
భూసురపుంగవుల్ బాగడ పూతముగానుపవీతసత్క్రియల్
జేసి సమస్తవిద్యలను జెప్పింపుధర్వణ పూర్వమాగమా
భ్యాసము జేయగావలయు బాలకులక్ నయమొప్పనల్గురక్ ।

ద॥ వ॥ గురుసార్వభౌమ యీచిరంతల సకలవిద్యాపారంగతులగా యొనర్పవలయును.

వశిష్ఠుడు. రాముడు. లక్ష్మణుడు రావటం.

వ॥ వ॥ దేవ దశరధ భూధవా యీడింభకులను సర్వవిద్యా పరిపూర్ణ పండితులుగా గావించెద.

వ॥ దినకరవంశాబ్ధి పూర్ణచంద్రులారా రామచంద్రులారా వేద

కావ్యనాటకాలంకార తర్కమీమాంసాథర్వణోప వేదాది సకలవిద్య లనొసంగెద కుశాగ్రబుద్ధిచె గైకొనుడు.

వ॥ క॥ వేదంబులు స్మృతులుఘను । వేదముశస్త్రార్థశాస్త్రవిద్యలు మీరల్
యాదరమున గైకొనుడిదె। మోదంబున బాలకులార ముదమలరంగన్॥

మాటలు—విద్యాభ్యాసము.

ఓం ఈడితః ఈడితఇతి ఈడితః ఋగ్వేదో ఇతిఋగ్వేదః యజుస్సామ వేద స్సామవేదో యజు యజు స్సామవేదః ధకారాంతో రామశబ్దాతున్ శబ్దవత్ మకారాంత స్త్రీలింగో పురుషకారాంతో సమ్మోళనాంతీ కిళంగ్ ప్రత్యయః శకారాద్యం గౌరీశబ్దాం పుంసకలింగో ఆద్యయూపశాస్త్రస్యయో వాతపైత్యధాతుః శ్లేష్మవికారా ప్రకృతిః

రా॥ వ॥ దేశిక మీకృపాతిశయంబున సర్వవిద్యాభ్యాసం బొనరించితిమి

వ॥ కం॥ భూమీధవ నీకొమరులు। నేముంబునచదివిరఖిల నిగమాగమము
ల్। ధీమహిమ విశారదులై। సామజహయ రథములెక్క చతు
రులునంతన్॥

వశి॥ పంచచామర వృత్తం

ధరాతలేంద్ర నీసుతులు దక్షులన్ని విద్యలన్ • పురాణధర్మ శాస్త్రబోధ బుద్ధి పూర్వకల్ ధారల్ • సురాదినాథ గురువుబోలు సూక్ష్మ బుద్ధికీతులన్ • నరాసనీగ నేర్చిరఖిల శాస్త్రముల్ బాగాబళా॥

ద॥ వ॥ గురుచంద్ర మూర్తియుతలు మీకృపాకటాక్షంబున కృతార్థపాత్రు
లైరిగదా నామనంబు నంతసించెను.

రా॥ కం॥ క్షితిపాలచంద్ర మాకొక । మతిగలిగెను వేటలాడ మదిముద
మొందన్ అలికుతుకము మనుబ పుము। చతురత మృగముల
నేజంపి చెచ్చెరరాగన్॥

ద॥ కం॥ నాయన్నలార వేటకు । బోయిటు వేగంబురిండి పెంపెసలారన్ ।
ధీయుతులై మృగపతి । నముదాయంబుల నేయువలయు ధర
దొరగంగన్॥

ద వ॥ సుతరత్నములారా క్షితిజనముల కతికుతుకముగా వేటాడి నతిత్వరి
తముగరండు పొండు.

వా॥ వ॥ క్షితినాథా నమస్కరించెదము మేమేగెదము.

పదము॥ రామునికి లక్ష్మణునికి వాదం.

౧॥ తమ్ముడా లక్ష్మణస్వామి వేటాడాగాను ఇమ్ముగాలుగలతుర
గమ్ములగొని -ప- వేగిరమ్మునను అమ్మలాను తెమ్మిటనూ ॥త॥౧॥

ల॥ అన్నయ్య వేటాలాడా నెన్నోదినములనుంచి యున్నాదిమది
లో నాయున్నాజ్ఞ గొ నెబ్బెను -ప- మున్ననగాన్ సన్నుతిగాన్ చెన్న
లరగా నా ॥అన్నయ్యా॥౨॥

కాదంబినీ సందాయముననదుగేరు భూధరాగ్రములందు మోదం
బునొందుచున్న మృగ యూథములన్ భేదముగాన్ ధగదొంగన్ నటు॥త॥౩॥

ఘధరాగ్రముల నున్న గుహాలాపొదరిండ్లలోనా బధిరీభూతంబు
గాను బొబ్బలార్పి శివ్వా -ప- యుదరములన్ ప్రిదరములన్ పది
పదులన్ ॥నాఅన్నయ్యా॥౪॥

ధర కొత్తాపల్లి పారిథాముడై నిపుడె శరమూ గూర్చిచివిల్లు శర
ముందుబూని నరులా నిరతమున॥ శిరులిడగాన్ మనమురిగాన్ ఆహా॥త॥౫॥

రా॥ గీ॥ అదుగొలక్ష్మణా కారడవి యుద్భుతంబు। మదిముదంబాయె కను
గొన మహీధరాగ్ర శిఖరముగున వివబడె సింహారవము।
గాను నేగుదము చటికి నేగదనుని

వచనం॥

ల॥ ఆగుహాగ గొను మృగములన్ బద్ధముగ గలిగి
గద మురిమ్మలు పొద మనితెను జాబదెమూరె న॥

॥ నో అడవియొంద నా ...

మదగజంబది గా చుమిరా ...॥

ల॥ గండకీచ రీమృ బుల పొడగండభేరుండములల్ గంధుమిరాసిన
వ్యాఘ్రభల్లుక గారుసైరిభ శరభ ...॥

రా॥ రంజిల డిటు లక్ష్మణ ... రాముడా మృగంబులన్ చండశర
కోదండగళితా కాండములు ఖండించెదన్॥

ల॥ జేర బోరెను శిలలవృక భూదారకపి కరివారములే నీరమునసై
జేరెకృష్ణా సారములే గంధర్వములే।

రా॥ ధరణికొత్తపల్లిలో శ్రీవరుడనై మృగజాలముగా శరశతంబుల
గూల్చితిని సుస్థిరుడనై వనమందునగా॥

పదం॥

రా॥ తమ్ముడా వేటాడితి మీచాల్ సుమ్మీ యిటులరమ్మీ -ప- అ
మ్మలాను నీమతూణీరమ్ములాను గూర్చవే గాత॥౧॥

ల॥ సమ్మతించితి అన్నయ్యాయీసంజ్ఞ తండ్రియాజ్ఞ అమ్మయ్యాను
జేరాబోవా రమ్మురమ్మ శీఘ్రింబునా॥౨॥

రా॥ చాలమృగముల ద్రుంచితిమీ యిదేచాలుమనకుమేలు మేలు
మేలుమృగములాను చాలానిందు దెమ్మీరమ్మీ॥౩॥

ల॥ పాలితా శ్రీకొత్తపల్లి శ్రీనివాసా పీతవాసా నీలామేఘ శ్యామ
లాంగా నీరజాక్ష నిఖిలారక్ష ॥సమ్మ ర॥
రా॥ వ॥ సోదరా మనసాకేతపురి కేగుదమురమ్మ.

ప్ర॥ యెందుండివచ్చితిరో రఘు నందనులారా సరోజనయనాబ్జము
ఖులే కందర్పకోటిసుందరు లందముగను దెల్పుడిపుడు నతిముదమొందగా।

ద్వి॥ వినుసుమంతామాత్యవిస్తారముగను మనసు స్థిరమొందియును
మద్వాక్యసరణి ధరదుర్గములబట్టి దండించదలచి యరుదుగను వైకుంఠపుర
మందునుండి దశరథక్షితిపాలు తరుణిజఠరమున విశదముగ నుదయించి వి
ఖ్యాతిగాంచి యాటపాటలమెలగి యాంధ్రదేశమూన మేటియైవిలసిల్లు మె
దకునకువరుణ భాగమున కొత్తపల్లీ పట్టణమున జేగీయ్యమానమై చెలు
వొందుశిఖరి కుటజకుందకురంట కురువాజవీర పటుతమాల రసాల భల్లాత
చూత కరవీర ఖర్జూర కదళికేదార సరళదాడిమ బదరిసాల హింతాల
తాలమాలతి జాజిదగునారికేళ పాలపనసవిశాల భవకోవిదార పొగడశా
ల్మలిబదరి పొన్నకేదంగి। దగుచందనామ్లాత తరుకల్పభూజ। జాతులుం
గలవంగ మాలూరనింబ। ధాతకికేతకి దగుమల్లెమొల్లె। సంపంగి వరజాజి
చామంతిమరువ। సొంపైనమరువ చొక్కపుపారిజాత। భూరుహంబులు నె

పుష్ప పుష్పఫలభరిత। నిరతంబుమధ్వృతుల నిలయంబునయ్యె। కీరశారికభృంగ కేకికాకోల। సారసబకక్రౌంచ సచ్చక్రవాక। కలహంసకాపోత కారండవములు। కోకిలస్వనముచే కల్యాణమొంది॥ ఉపవనంబులుచాల యుద్యానవనము। లపరిమితంబులై యాపర్వతమునకు। సర్వదిక్కులయందు సస్యాదులిచ్చి। సర్వసహాసతియు సత్ఫలదయయ్యె। వాపికూపతటాక వనజాకరములు। దాపునపెన్నిధి దగు దీగల్లు। పర్వతంబునమొదలు భైరవుని నిలిపి। తర్వాతగణపతిని దగనందునుంచి। శంకరునిస్థాపించి చెలువొందగాను। వెంకటేశ్వరునందు నేంచేస్రుచేసి। రామేశుపార్వతుల రంజిల్లనునిచి। భీమేశుపంచాయితంబు స్థాపించి। వీరభద్రునినిలిపి విశదనుత్సావ। సరగేచూపుచనొక్క స్తంభంబునిలిపి। గరుడాంజనేయులను ఘనద్వారమునందు। నిరతంబునిలువరింపగ జేసియుండు। పరమఅనంతపద్మనాభుడనేపేర। ధరప్రసిద్ధినిజెంది దన్నమారాజు। యన్వయంబునుగాచి యధికశిరులిచ్చి। మాన్యడగుగాను చంద్రాద్రిపున కెపుడు।ఆయురైశ్వర్యంబు లభివృద్ధినొంద। జేయుచునచ్చిరిని చెన్నొందగాను॥

ప్ర॥ వ॥ రఘుకుమారులార సుకుమారులార మీచరితమువినినంత సంతోషము నందితిమి జనకుండగు దశరథ భూవిభు సన్నిధి కేగుదము రండు.

రా॥ వ॥ జనకా నమస్కరించెదము.

ద॥ వ॥ నాయనలారా దీర్ఘాయుష్మంతు లగుదురుగాక.

రా॥ సీ॥ జనకదశరథ క్షితిపాలచ దగి నికగొ గాంచుపి మృగనిచయంబు కాననంబు। కేగినేటాడిదెచ్చితిమి యేపుమీర। మనము రంజిల్లమము బ్రోవు మనుజనాథా॥

దశ—ఆట—మిశ్రం.

ఆనందమానంగమది పరమానందం। యీనందనుల గంటియిది పరమానందం ఆనం॥ శ్రీలోకకరుణాకటాక్షాను పూర్ణం। పాలిత బ్రహ్మాండ పావనో దీర్ణం॥ఆనం॥ బహిరంత రాజా సంభవ మోహనాశ। మహితద్వినోల్లాసం నలినాస్తంభాం॥ఆన॥ శాంతాను మోదం వేదాం

తానువాదం । సంతతస్వాంతా విశ్రాంత వినోదం ।ఆనం॥ శ్రీయానంతుని కొత్తాపలి శ్రీనివాసం బాయకమదినుండు పరమవిలాసం ।ఆనం॥

సీసపద్యం—రాజు—ప్రధాని—యిద్దరు చెరివొక వాక్యం.

సీ॥ సుతభోగమునకన్న సుఖమించుకయు లేదు ♦ తనయులతో సరి ధనముగాదు। మం॥ ఆత్మజులకన్న యానందమును లేదు ♦ కొమరులుండి నతనకు కొదువలేదు। ॥ సూనులసరిగ సుస్థిరభాగ్యధనము లేదు ♦ కొడుకు మించినకీర్తిని కోర్కె లేదు । మా॥ పుత్రుల కన్నను పుణ్యమించుక లేదు ♦ సంతానమునకన్న సఖులు లేరు। గీ॥ తనయులను జూడ నేత్రముల్ ధన్యమొందు । కొడుకుమాటలు చెవిసోక కోర్కెలలరు । సూనునాలింగనము జేయ సుఖము జెందు । సుతులుగలిగిన నిహపరసుఖముగల్గు.

విశ్వామిత్రులవారు రావటం.

క॥ రజతాద్రినిలయవృషభ । ధ్వజదానవదర్పహంతదక్షధ్వంసీ ।
గజవదనజనకసురనుత । గజచర్మాంబరధరేశ కరుణావాసా॥

తెరలో పదం—ఆట—మిశ్రం.

శంభోహరహర శంకరా త్ర్యంబక భక్తవశంకరా । జృంభితదనుజ నాశంకర వరశాంభవిమనోక్షేమంకరా ॥శం॥ ఈశసురేశమహేశ్వరా స్మ

కకైలాసవాసం ॥పా॥ చిద్విలాసం మునిహృద్విలాసం ॥ప॥ సద్వరవర్ధిత స న్నుతాంఘ్రి గ్మృత్క్విలాసవికాసభాసం ॥పా॥ ఫాలానేత్రం పరమపవిత్రం ॥ప॥ బాలచంద్ర కావతంసజూలి సద్వనమాలిస్తోత్రం ॥పా॥ గంగాధరణాం భుజంగాభరణాం ॥ప॥ మంగళాకార లింగరూపా నంగహరభవ భంగచరణాం ॥పా॥ వావాఘోషం ధర్మావిశేషం ॥ప॥ భాసురంబగు కొత్తపల్లిపాలనా పర మధుర ఘోషం ॥ ॥

వి॥ వ॥ ద్వారకా! దశరథ భూపాలునకు మదాగమనంబు విన్న వించుము.

మం॥ క॥ రాజేంద్ర గాధిసుతరుడు । తేజముతో నేగుదెంచె దేవరకడకున్
రాజసముగసభలో ద్విజ । రాజునుతింప వెడలి రమ్మటవేగన్॥

ద॥ వ॥ ఓకీ దవ్వారికా మహాశోరణద్వారంబునకు గాధిసుతుం డరుదెంచెనా ఆహామద్భాగ్యవిభవము.

ద॥క॥ అభివాదముసాష్టాంగము అభివాదము జేతుమీరు యుతుడుగుహిక నిపుడున్
సభికులతో మునిసత్తమ। అభినందించియును నిమ్మయాశీర్వచనం॥

వి॥ గీ॥ స్వస్తి శ్రీరస్తు సకలసామ్రాజ్యమస్తు । వసుధపాపానవాం ఛాభివృద్ధిరస్తు । ధనకనకవస్తువాహనదాయ ధాన్యపుత్ర । పౌత్రలాభస్తు ని త్యసౌభాగ్యమస్తు।

వాదం — ఆదితాళం

ద॥ మమ్మేలు దైవమా మాపెన్నిధానమా॥ప॥ యిమ్మాహిలోనా భాగ్యంబూ ఫలించెను ॥మ॥

వి॥ సమ్మతినొందితిని సతిసుతులనుజూచి ! యిమ్మాదులోకము ల గ్రమ్మానకీర్తికి ॥ స ।

ద॥ దేవార్ఘ్యపాద్యాములు సావధానచేకొనుడి । పావనామైతిని శవదాగ మంబునా ॥ దేవా ॥

వి॥ భూపలయేశా నీదుభావంబుకలరితీ ! నీవతిపుణ్యుడా నీసరి యేకియిలా ॥ భూ ।

ద॥ పేరోలగంబునందూ మీరూ వేంచేయూడిందూ । ధారుణినె నెంతా ధన్యుడానైతినిందూ ॥ పేరో ॥

రనాళవిలాస భూతేశ్వరా । కాశడిండీరవి భాస్వరా తనుభాసితభవన రామేశ్వరా ॥శం॥ గంగాధరకరుణాకర భువిలింగోద్భవసుగుణాకర । శృంగారితశశిశేఖరా భవభంగాభర్గభీమేశ్వరా ॥శం॥ క్షితికాత్త్రాపల్లీశ్వరా శ్రీపతి గూడిన పరమేశ్వరా । నతజనపరిపాలేశ్వరా సన్నుతవాహిత వృషభేశ్వరా॥

వి॥ వ॥ వరదవార్వరికపరిభాభాస్కర తిరస్కరణీయాహస్కరకులేశ్వరుండగు దశరథక్షితీశ్వరుండు సభాస్థానంబున సామంత భూపాలాది సప్తాంగంబుగ కనకాసనాసీనుడై యున్నడా !

మా॥ వ॥ స్వామిక్షిపరిమగా యువపక వెడలి ప్రసిద్ధంబగు మీప్రతితాపంబు వినగోరిన సభ్యులభ్యుదయంబుగా నెరింగింపుడు

తెరనాట్య పదం—ఆది.

భానుమానుడరా । బ్రహ్మర్షిచిద్విలాస మానుడరా ॥ప॥ వాసనాదిసురవంద్యుడదివి కనలాసనాదులు కడునుతియించెటి ॥భా॥ వక్షమందుననూ । రుద్రాక్షమాలిక లక్షలాడగనూ । దక్షత్వంబున తారకముసగల — యక్షరక్షరము సందించెటి ॥భా॥ ఫాలమందుననూ । విభూతిమెరయుకేలముందుననూ। నీలముగలజడమాలగల్గియా బాలరూప స్వపాలాయనుయతి ॥భా॥ ఛండవిక్రముడా । భుజదండస్థితకమండలుండానురా । ఖండితకల్మష మండలుండబ్రహ్మాండభాండ తేజుండదురుముజన ॥ భా ॥ చిత్తమందుననూ । శ్రీగోత్త్రాపల్లి సీతరాములను । చిత్తాబ్జంబున చింతించెటితప సోత్తమోత్తమా సమాచరుడనుయతి ॥భాన॥

వి. పంచచామరం. సురాసురలమదీయ్యశక్తి జ్ఞానచిభీతి జెందగన్
చరాచరాదిభూతములు చంచలత్వమొందగన్
సరానరిన్ సృజించితిన్ సమస్తవస్తు జాలమున్
పురాహరాదులందువచ్చి పూనుశాంతిమనగనన్।

వి॥ వ॥ సుమంతా కాలత్రియములయందు కరణత్రయపూర్వకముగా కాలకంధరు నుతించిన బహు శ్రీలనొసంగును కావున భజించెదను.

పదం—ఆది—మెట్టు

పార్వతీశం పాపవినాశం ॥ప॥ గర్వదనుజవినాశ యీశాకాలగ

చ. ధరణీసుతుని కొత్తగల్గి శ్రీరామునకు చరణాబ్జముల సాక్షిగా అందరూ కనకాంగినిచ్చి నేదీర్చెద మునివర మీసాక్షిగా ॥యేమే॥

సాలిని వృత్తం పాదం॥

వి. భూరమణా యీకకార్యము చేకొని వృత్తెంచితి నీసన్నిధికిన్ ధా రుణిమున్యులకు రాదేయగు ధర్మాధికారుండై ధరణిన్॥

ద॥ కారణికొత్తము కార్యము యెట్టిదొకరుణచె శీఘ్రముగ వినిపింపన్ కౌశికలలరగి జేసెద నింపులో కాదావలేదు శ్రీహరికరుణన్॥

స్రగ్విణీ వృత్తార్థం.

భూషయజ్ఞంబు నా బుద్ధిలోదలచియున్ నోచిపి మానంబు చెనోసిం దగన్ । పాపాత్ములైనట్టి బల్ రక్కసుల్ వేగ । కోపంబుతోనంత కూయుచున్ । యజ్ఞయాగాదులన్నియు ద్రోయుచున్ । చూపోపరానట్టి కాపురుషులిద్దారు యేపుమీరంగవిఘ్నమ్మె ప్రొద్దుజేతురూ ॥కోపంబునంత॥

మ త్త కో కి లా ర్థ ం.

కౌశికాత్మజయాజ్ఞ విఘ్నకారులెంతటి క్రూరులో । విశదముగవినుపింపువారల విడళనంబొనరించెదన్ । వి॥ దశరథక్షితిపాలవినుమూ దండివాడుసుబాహుడున్ । కుశలుడగుమారీచుడున్ ।ప॥ యీకుజనులిద్దరుశూరులున్ । యీకుతలమందున వారలన్ । నిశిచరాంతకుడైన రాముని నిమ్ము వారలద్రుంపగన్ । తేలెమ్ముజగము సూతింపగన్ ॥ తేలెమ్ముజగము ॥

ద॥ కందార్థం. యక్కడమారీచుండును। యక్కడసుబాహుడను వాడెక్కడ రాముం। డెక్కడరణమున గెలుచుట । నిక్కముగనుపొసగదయ్యా । సిరివిల్లాలయ్యా బాలురువీరలదిచెల్లదయ్యా ॥ప॥ గక్కనను బహుకాలమునకును గంటిని యీచక్కని మూర్తుల నొక్కనిముషము నేదలజాలా రక్కసులు వీరెక్కడయ్యా ॥అ॥

వి॥ కందా॥ నిక్కము రాముల చేతా రక్కసులును తెగుటనిజము రఘుకులవర్యా । చుక్కలదొంతర నిడుకొను। మక్కటికివశముగాద ॥ప॥ ముక్కరులా గెల్వ్యా। సంగరమందు ముదుకోనిసిల్వా ॥ప॥ అక్కడక్కడ తిరిగితిరిగి యాశలన్ని మానియసురుల నుక్కడంచె వాడు రాము

డిక్కడున్నాడనుచునేనా ॥మిక్కిలా॥

పదం—పాదం—రూపకం—మిశ్రం.

ప॥ ఆమాటబల్కకూ । మునివర నీవామాటబల్కకూ ॥అ॥ ప్రే
మకవాలుడుగాని ఘోరసంగ్రామమెట్లునోర్చు నయ్యయ్యో । స్వామీ
నీదయరాదదేమి ॥ప॥ రాములపైని ప్రేమగల్గదా ॥మాట॥

వి॥ మితంబునూ యిచ్చెదనని మత్కామితంబును । రాముల నడి
గిన క్షణమునదే బాయుర నీసత్యము ॥ కామిత ॥

ద॥ బాలురయ్యా । యుద్ధముసేయజాలాదయ్యా । తాళుదురే
క్షణమైన తల్లిదండ్రులను నెడబాసినటు రాబాలుదురె మానీశనీమది జాలి
నొందుడు బాలులాపై । బాలురయ్యా ॥

వి. సరెసరె దశరథనీబుద్ధి । మరిమరిగంటిర దుర్బుద్ధీ ॥ప॥ ధరణీశ
దొరవై గురువువినగయీ సరిబొందుదు రాముర్బుద్ధీ ॥ సరెస ॥

ద॥ యింతకోపగంతురా ! మానీ ॥ప॥ యెంతోనింతాయునుమీ
స్వాంతముమృదువనిదలచితి సంతసమొందుమువమానీ శాంతామణి చింతా
మణి ॥యింతా॥

వి॥ వృద్ధుడవైయియ్యనీస్వా యూబద్ధములాడెదావు! యిద్ధరమానా
ము గావించెదనా కృద్ధప్రమునీబుద్ధినెరుంగుము ॥ వృద్ధు ॥

ద॥ పరమశాంతుల్యా యీకసిబాలులనుబ్రోవా పరమాత్మరూపు
లైవారూ । పరమమీరూ ॥ప॥ స్థిరముగ శ్రీగోత్త్రపల్లీ పురమునేలిన హ
రెన్వరూపులు । మాపనకను న పదల నొసగి చిరుతలను పాలి చుదేవ వ

ద॥ గీ॥ మహపుంగవునిపుకు మదగ్రి బహింపి । దోలితెమ్మిట్లునా
మది తో దరిలచె ధిసుతుక్రోధమిటుల ప్రబోధనుమ్యో । శాంతిగల్గు
నోమామ్మల శాంతవేడా॥

ము॥ క॥ దేవీవెడలుముదశరథ । భూవిభుని బిల్వనంపె పుష్కరనేత్రీ।
సేవకజనులతిముదమున । తావకభావంబెలర్ప తనుణేంబుముఖీ॥

కౌ॥ వ॥ ప్రాణేశా! అభినాదంబొనర్చెద.

వ॥ వ ప్రాణేశ్వరి సంతతసౌభాగ్యవతివిగమ్మా.

క॥ గీ॥ కోటిసద్గుణపేటి నాత్కులవధూటి । సుతునిరాముల నిమ్మ
ని యతివరుండు । కఠినవాక్యములను బల్కెగానమనము । ప్రార్థనముజేయ
క్రోధంబుబాయునేమో॥

కౌ॥ గీ॥ ప్రాణనాయక రాములబాయుటెట్లు । మాని వరుమంతు
తపము మానుటెట్లు । సాధ్యమైనంత ప్రార్థన సలుపుచుండ । కరుణరా
దెట్లు మనానికి కఠినమొదలి॥

నల్గురికి వాదం — పదం — ఏక — మిశ్రం.

వి॥ పుడకుపెడని కొడుకుల నడిగిన చిటిముడివడితివి చాల్ చాల్ ।
కడుకిరులోమనము కానిచూచెదను కొడుకులు నీవూ మేల్ మేల్ । పుడ ॥

ద॥ పాపామనెటి వాడుగాడె యీబాలులాను నోదలాజాలాడె ।
కోపామింతావిడువాలేడె యీతాపసూడు తగనివాడె ॥ పాపా ॥

కౌ॥ అయ్యయ్యో మానీశా యధిపయీబాలులా అడిగీన ఫలమే
మయా అర్థులుగటులా నుడివీఫలమేమయా ॥ అయ్యయ్యో ॥

వి॥ వ్యర్థగాలనెపుధిఁనె చాల్ చాల్ స్వార్థిక్యమునీవుగనవె । పా
ర్థివులనృతము బలుక దగునె నేఁర్థముఁగోరగలేదె ॥ వ్యర్థ ॥

మం॥ కృపరాదేమండీ । మీరలుమహాతపసూలు గదనండీ । కప
టూడుగాడు యీనృపశిసత్యము దప్పి చపలూడుగాదండీ । బాలురువీరాలి
పుత్రైతే చూడండీ ॥ కృపరాదేమ డీ ॥

వి॥ నీతులుబలుకుచు భూతలనాథుని ఖ్యాతికిదెచ్చెదవారా । చూ
తువుగానీనాచతురత్వము ధాతకువశమెనారా ॥ నీతులు ॥

కౌ॥ ప్రాణేశా సుతులామానికిసాప్రియా । మానాకనోపగిన మన
మానసములు నిలుచునా యీకానిమానికోపామెట్టులానాప్రియా ॥ ప్రా ॥

వి॥ జడధారులతో నుడువుబొంకులు వెడవెడకలికితివారా, దుడు
కుతినము నామెడజూపితివీ ఘడియలోనక గచుగోనరా ॥ జడధా ॥

కోపానీపాపామేమీ తాపసోత్తమా చేసితీనీ । నాపైకరుణారానీ
కానీ కోపామేమీలేనిపోనీ ॥ కోపారా ॥

కౌ॥ చాలించుకోపము పాలించుమమ్ము పరిపాలించుడీబాలులా ।
గుణశీలాక శీలించుడీబాలులా ॥ చాలించు ॥

వి॥ బ్రహ్మాండంబును నగిలించియు మార్తాండమండలము గూర్చెదనని । బ్రాహ్మణబలమును గానవుగాదె బ్రహ్మనునేకల్పించెదనని ॥ బ్రి॥

మం॥ శరణంటిగదనయ్యా పిలనిపుడుదరిజేర్చరానయ్యా । కరుణారస సంభరిత హృదయ వీరుకడుచిన్నా బాలురయ్యా । యిప్పటికైతే కన్నులుదెరువారయ్యా ॥ శరణంటి ॥

వి॥ చాలురనీప్రజ్ఞయు దెలసెను భూపాలుని మెప్పుగబలికెదవా । శాశంబుల గొట్టెదభూనభముల తధ్యములన్నిటు గనియెదవా ॥చాలు॥

కొ॥ సరినాధా మానీకోపము నా ప్రియా పరిపరి వృద్ధయ్యెనితడు పరమశాంతిగల్గుటకు శ్రీహరిని ప్రార్థించామేలఘనా ప్రియా ॥సర॥౪॥

వి॥ పుడమినభంబులు గడగడవడకగ పిడుగులుబడయగ జేతుగా। జడలెరికియు నడుకిడక వైచియు జడధులనుదుకగ జేతుగా పుడమినభం॥౧౧॥

ద॥ దాఫానీవే కొత్తావల్లి దైవమా శ్రీపతివిగావే ఆపదలెడబాపావేమే వోపరాత్పర వోపలేనింగా॥

ద॥ కం॥ గురువర మీరైనను యాతి వరుకౌశికు శాంతిగల్గ యేవిధమైనన్
గురువరమీవాక్యామృత మరుదుగ జేసిన మానవనుకూల
ముగున ॥

వాదం॥ పద॥ జంపెతాళం.

వ॥ శాంతింపు కోపంబు చింతింపుపాపంబు యెంతోవిచారింపుమా ఆహానీవెంతో విచారింపుమా యంతెంతొపాపంబు కోపంబునన్ జేరునవి యింతయోచింపుమా ఆహానీవ్వనని యోచింపుమా ౧

వి॥ యిప్పింపురాముల మెప్పింపుభూవరుని గొప్పింపరాదానమా మానీశయిది గొప్పింపరా చెప్పుమీవాసత్యంబు దప్పియు నిప్పుడు తిప్పాలబడ॥ శానుము మానీతాను ॥౨॥

వ॥ కల్లాడలేదు భూవల్లాభునికోర్కె చెల్లించు రారమ్మిటు ఆహానీకుచెల్లించు రారమ్మిటు ఫుల్లాబ్జనేత్రనీ యుల్లంబునిప్పుడె రంజిల్లజేయుమా నటు మోనీశా॥3॥

వి॥ వాసావనుత యరుంధాతీశ నామనోల్లాసంబు జేసితివి ముని

మనోల్లాసంబు జేసితివి భాసుర కొత్త్రావల్లీశుని నామాది ప్రార్థనా జేసితివి మునీంద్రనే ప్రార్థన జేసితివి ॥౮॥

వశి॥ వ. యినకులాధీశా దశరథభూమీశా సత్యంబున నిత్యాయురారోగ్య పుత్రమిత్ర ధనధాన్య దాక్షిణ్య మోక్షంబులు చేకూరును స త్యంబుదప్పిన నిత్యానిత్యంబులకు వెలియగు న సర్వశాస్త్ర సారంబగు నొకనిదర్శనంబు విన్నవించెదవినుము.

వ॥ సీ॥ సర్వతీర్థంబుల స్నానదానఫలంబు • సత్యవాక్యంబుతో సమము గాదు నిఖిలయాత్రిలవలన నిర్వహించుఫలంబు • సత్య వాక్యంబులో స మము రాదు। జపతపహోమ చాంద్రాయణ సుకృతంబు • సత్య వాక్యంబుతో సమము రాదు। అఖిలవేదాంతంబు లభ్యసించిన ఫల ము • సత్యవాక్యంబుతో సమము రాదు॥ గీ॥ గానసత్యంబునొదలిన మానవులకు। నాయు రారోగ్య యశశ్రీలు నణగుచుండు । కలుమ సంఘంబునందున కలుగునరుడు। సర్వసంపదలను నొందు సత్యము నను॥

వాదం॥ పదం॥ ఆటతాళం.

వ॥ యినకులాధీశ సీఘనవంశ మందున మనుజేంద్రు లందరు మతి మంతులై యవుడు ॥ప॥ ఘనవదాన్యులు వినయపూర్వులు గనుక సన్నుత ము గాడనెరతురు మును గాని యీమునివరేణ్యుని మొక్కల నన్నుతా మేలం బలుకా ॥యిన॥౧।

ద॥ మునివరేణ్యా రఘుతనయూ రాములనిపుడు కనిబూని యిమ్మా నిపలికె యీమాలీను.॥ప॥ ఘనతప బును జేసిగాంచితి తనయులను కుల వర్ధనుల నామనుూ నిలువను రాముగొదిలియు క్షణము తాళగజాల గురు వరా ॥ముని॥౨॥

వ॥ రాముని సీమాదికేమూని దలచెదా। శ్రీమనోహరు ధురంధా మందనని మదిదలువు । ప॥ యీ మహాత్ముని సదయమునకును తామరస గర్భములందరు నేమమున వినుతించ రఘుకుల సోముడై నుదయించె గావున ॥యిన॥౩॥

ద॥ బాలుండు సత్కృతాస్త్రజాలుండు రాక్షస జాలంబు నెటుల ను న్మూలింప జాలూను ॥ప॥ సీతతోయద వర్ణ షట్పద నీలకుంతల పాలు సద్గుణ శీలు మన్మథు బోలుసుందరు కేలవిడిచెటు తాళజాలుదు ॥ముని॥౪॥

వ॥ కలికిబాలకివచాల పాపంబు జేకూరూ యిలలో నా కొత్తాపల్లీశూ నీ మదిగోరు .వ. తోలుత నిచ్చెదననుచు బలియు పలుకు సన్మతము సేయ దగునా సలలితంబుగ రాములను యీ సంయమిశ్వారు కిమ్ము లెమ్ము ॥యి॥

పదం॥ వాదం॥ ఆట॥ మిశ్ర.

ద॥ ఆచార్యనాకేమి తోచదు మీరెంతో పాచివ్వ్యలను కుంటిని। యీరఘుకుల్మాచందు్రి గనగోంటిని ॥ఆచా॥౧॥

వ॥ వాచామగోచరుడీ చిన్నికొమరుండు యోచించు రాజేంద్రమా నీమాదియోచించు గుణసాంద్రమా ॥వా ఆ॥

ద॥ వింతాయమీమాట స్వాంతంబులోన శ్రీకాంతునియీబాలుడు బోలూభూకాంతూని యీబాలుడు॥ఆచా॥౩॥

వ॥ యంతాటివారాల కెంతైనహరిమాయ సుంతైన దెల్పోదుహా భువిలోనవింతాలు దోచుహా॥వా॥౪॥

ద॥ గురురాయ మీకింత నెనకట్లులేదాయ మదిగదుగ రాదాయూనుహా శ్రీహరికరుణింత రాదాయహా ॥ఆచా॥౫॥

వ॥ ధరణీశ శ్రీరామ పరమాత్మ డనుకొమ్ము స్థిరమైనమాట సుమ్మా నీమాదిగురికల్గి వేగనమ్ము ॥వా ౬॥

ద॥ క్షితికొత్తాపల్లీ శ్రీపతిపాదములనాడు మతిబూని గొలచెదనూ। యతీశనామతిబూని గొలచెదనూ ॥ఆచా॥౭॥

ద॥ కం॥ రాముండడగ్రితనూజుడు। రాముడు కులవర్ధనుండు। రాముడుపిత్రియుడీ। రాములబు త్రైజాలను। రాములనే బాసిక్షణము బ్రతుకగ జాలన్॥

వశి॥ వ॥ సద్గుణసాంద్రి రాజేంద్రి సుమశరశతకోటి సమానకోమలాకారుండగు శ్రీరాములవార్త తారా్కాణంబుగా వాకా్కాణించెద నిక్కంబుగావినుము.

వ॥ గీ॥ మన్నె మొక్కటిగలదు యోమనుజనాథ! యత్నమున గోపనీయ్య
మైనట్టి మొక్క । దేవతాగోప్యమలరును తెలియఁజెప్ప వలసివచ్చెను
నీకిదె సనతోడా॥

వ॥ మ॥ అతిడీలుమన్న భూమి భరమార్పుటకై విధివేడ వినాకు దం
శతులకు నిగ్రహంబున శుభస్థితి నుద్భవమొందెపూర్వమా
శతధృతినందనుండగు ప్రజాపతి కశ్యపుడందు నిచ్చనీ
సతియదితి ప్రివర్ధిని యశస్విని నిర్జర మాతజూచినన్॥

వ॥ గీ॥ అపనారాయణుడు రాముడాదిశేషు । డాసుమిత్రాత్మజుడు రాము
నను సరించు । భరతశత్రుఘ్ను లావిష్ణు పాంచజన్య । చక్రములు
యోగమాయ భూజాత యయ్యె॥

వ॥ గీ॥ రామపదవాచ్యుడా నారాయణుండు । నతడె సీగర్భమందున నవత
రించె । అద్వయబ్రహ్మము ను తారకాధిపతియు । నితడె సర్వేశ్వ
రుడు సర్వమితడెసుమ్మా॥

వ॥ క॥ అవికారమైయ్యేకాకను । వివిధాభరణంబులైన విధమున నితడే
దివియైభువియై రవియై । కవియైసర్వాత్మకత్వకర్తృత్వమయ్యెన్॥

పదం — ఆది.

తారకబ్రహ్మం బితడండీ సంసారనీరధిని దాటండీ । ఘోరదురితము లనొదలండీ శ్రీరామాహ్వయుని యనుండీ ॥తా॥ నాదబిందుకళలితడండీ చూడాభేదమోదములు లేవండీ । వాదులాడకను తెలువండీహరి పాదమూలము లతలగలయండీ ॥తా॥ బహిరంతరమెతానండీ యీపరమార్థము మదినగనుగొండీ । కుమనాత్ములసరి గాకుండీ ఇహపరసుఖముకితడండీ ॥తా॥ తానె తానని యనుకోండీ భువి తాను లేనిది లేదండీ । జ్ఞానమెబ్రహ్మంబనుకొండీ యజ్ఞానమెమాయానొదలండీ ॥తా॥ సత్తసత్తులే యితడండీ యిదిసద్గురు సన్నిధి నెరుగండీ । కొత్తపల్లిహరియితడండీ మనచిత్తములోపలగలడండీ॥

వ॥ క॥ కావున రాజేంద్రమయూ । పావనులనునిమ్మమాని పార్థివునకు నీ
భావంబున తలచియు । కోవిదుడగుగాధిపుత్ర కోరికలలరన్॥

వాద్యం—ఆర్గురికి—పదం—అది—మిశ్రి.

ద॥ నడువాజాలాని బాలూరయ్యా తలిదండ్రులాను విన వానేరా
నిబాలురయ్యా ॥ప॥ జడధారిమీయడుగులాకును నె నడియాడవీరలు కడు
బాలులుసుమీ ॥నడు॥

కొ॥ కొడుకులా గామిమ్ము మానుకొనాగలేమూ । తనుకాలామూ
కుమిమ్ముగనుటా ధన్యూలమైనాము ॥కొ॥

రా॥ అమ్మయ్యాయేలాఫేనాము జెందాక వినము । ల॥ ఇమ్మని
వరునెటుపొమ్మనరాదిటు నమ్మతిపడినను ఇమ్మహినుదమగు ॥అ॥

ము॥ యినకులదీపాకులా యీ బాలులు చనుబాలు నోదులాలేదు
॥ప॥ మనపెద్దదొరకెంత మతిమాంద్యమో తన తనయూల నిత్తూరమ్మా ।
మానింద్రునకును యెంతకొపామమ్మ ॥యి॥

వి॥ పుడిమిపతీనీకొడుకులకు యుద్ధముల జెందవు భయపడకు । క
డుశిరులొందెదు నడలకుము । జడదారులవెంటనుగనుగొనుము ॥పుడ॥

ద॥ చిన్నావాండ్లు వీరాలయ్యా । గహనాంతరములానున్నా మృ
గరావామోర వ్వరయ్యా ॥ప॥ కన్నకొడుకులా కొన్నాళ్ళు మీమన్నన
గలిగియు అన్నమునిడుసుమీ ॥చిన్నా॥

కొ॥ ముద్దులయ్యాముద్దువావ్వరయ్యా నావద్దికీరారయ్యా । గద్దరిం
చూవానీ మాటికిజిద్దూయేమయ్యా ॥ముద్దులయ్యా॥

రా॥ సత్యామైబైవామునెనూ కృత్యాంతపములు నిత్యామై నిలుచూ
ననెనా । ల॥ సత్యముదప్పుగు సత్పురుషులుతమ కత్యంతా పదలైనను
భువిలో ॥సత్యా॥

ము॥ చిన్నావారాలువీరు। దొరసానిమీరు కన్నాకొమరులూవీరు
యన్నన్నోవిధములాల యతినాథు డడుగూంట కన్నాదికడుపూగాదు । జడ
దారికీ మన్నానయింతాశేమ ॥చిన్నా॥

వి॥ కన్నకొడుకులనికడు వాదంమీకున్నది గనుగొనువినోదం ।
చిన్నవారలను కున్ననునేరం । కన్నులగానరు కడుపారం ॥కన్న॥

ద॥ రారానాముద్దూలయ్యాలారా । నాతండ్రులారా రార్గా రా

శేందువదనులారా । మారసుందరాకారులార మునివరు సేవరొ మారక సేయుడి ॥రా॥

కొ॥ అన్నా మిమ్మాగనుటాచె సంపన్నులామైతిమీ । కన్న తల్లీ దండ్రికి నాయనగ తేమి ॥ అ॥

రా॥ ధర్మామెతల్లిబోలియూ ! రక్షించునరులా నిర్మాలమైయ్యా నేబును । ల॥ దుర్మదమున యీమార్మమెరుంగక ధర్మేతరమగు కర్మలోన త్తురు ॥ధర్మా॥

మం॥ అయ్యయ్యొ అన్యాయమూ । పసిబాలులాను అయ్యాలకి చ్చుటమూ । వెయ్యారువిధములవేడినగాని ముద్దునయ్యాలనియ్యాకయ్యా అన్యాయమిట్లు సేయాగమేలెనయ్యా ॥అయ్యా॥

ద॥ ధరణీశ్రీకొత్తపల్లివాసా । కరుణించు శ్రీరామరువా నీస్మరణా చిద్విలాసా ప॥ పరమదయానిధే పరవాసాశ్రిత కరుణామృతసాగర శ్రీధర హరి ॥ధరణీ॥

ద॥ క॥ నాతండ్రులారరండిటు । భూతలమున మిమ్ముగంటి పుణ్యాత్ముడనై
ఖ్యాతినిగాంచితియతివరు। చేతులొబెట్టితినిమీకు జెందనుశుభముల్

ద॥ కం॥ మునివర మత్కుతులకునీ। ఘనతపమే రక్షణంబు గావుత యపు
డున్। వినత తనూజాన కమృతం। బనుకూలం బైనభంగి నతి
మోదముగన్॥

వాదం॥ పదం॥ ఏకతాళం.

ని॥ రమ్మురమ్మా రాఘవా కార్ముకమ్మా చేకొనివేగిరమ్మునన్। నమ్మాతితోడ యున్నదమ్ములిద్దారు ముదమ్మా నమ్మాలగొనివేగ వేగ మున్ యిమ్మాహిలోనన్ మునమ్మాకువేడన్ నమ్మాతివాలా కాలమున్ రమ్మురమ్మా॥౧॥

రా॥ తెమ్మాతెమ్మామహానిశరే ద్రిమ్మారు తెక్కుడులకు రక్కుడన్ అమ్మా మాప్ర లక్షణమ్మాన గాఢతరమ్మా నమ్మాల నుక్కడంచెదన్ యిమ్మాటతేల పుజ్జమ్మా జేయుగవసంబు ముదంబుజేరగన్ ॥తెమ్ము॥౨

వి॥ ఉ॥ పావనులారకుత్సితపు గాథలు మీకరయంగలేవు యీ।
పావనమైన మంత్రములు పాపవినాశము లెంచిచూడగన్।
శ్రీభవంబు చేకురును చిత్తవిశుద్ధము నొందునెప్పుడున్।
కోవిదులార చేకొనుడు కోర్కెనొసంగిత మంత్రరాజముల్॥

వి॥ పంచచామరం.

కాలచక్ర కాలపాశ కాలభైరవాస్త్రముల్ ♦ మోహనాస్త్ర రుద్రచక్ర మేఘ వాహనాస్త్రముల్ ♦ శూలముద్గరాస్త్రజాల శుద్ధవైష్ణవాస్త్రముల్ ♦ బాల రామచంద్రబాల భక్తిచేగ్రహించుమీ॥

రాముడు పంచచామరం.

వారుణాస్త్ర వాయువాస్త్ర వైష్ణవాగ్నేయాస్త్రముల్ మీరుబ్రహ్మ నామకంబుమించు పాశుపతబులన్

ల॥ భూరినారాయణాస్త్ర భూధరాస్త్ర శస్త్రముల్ కోరిమేమెరంగ తిమికోవిదేశ మీదయన్.

విశ్వామిత్రుడు స్వగ్విణీవృత్తం పంచచామరం.

రామ యీవనమందొక్క రాక్షసియున్ ♦ పామరాలయ్యు ప్రజ నెల్లబాధించుచున్ ♦ కామరూపిణి జగదప కారిణీయై ♦ భామాయంచు ను నీమాధి భావింపకా ♦ శ్యామసుందర వధియించు సతియనక॥

పదం॥ వాదం॥ ముఖారికి.

రా॥ సంతసముగలుగు యీవనాంతరంబునందు గలయింతి యేవా తి దానికింత ప్రఖ్యాతి గలిగెనెంత దుర్గాతి ॥సం॥

వి॥ మతరంబునందునాన్ని కాంతయనగపగను ఘోరా [illegible] తా టకి యనుయింతిపాతకి ॥సం॥

ల॥ గురువర్యకొణిజపిన [illegible] పెద్ద [illegible] వ్రతమనుచు ఎల్పిరి ॥గురు కె

వి తగాశయై [illegible] రీ సురవరుని మించిరి॥త॥

రా॥ కానరాదు రాక్షసి యీకానన బునందు మునీ కాంతయుం దుండి । తరులపొంతలందుండీ । గిరిగ్రంతలందుండీ ॥కా॥

వి॥ మానవేశా మా నవాది మానకానువచ్చుశరము । బూని నిలు చుండు । యికను దానిగనుచుండు । అనుజుతోనుగలశుండు ॥మా॥

ల॥ ధరణికొత్తాపల్లిలోశ్రీ ధామ లాస్మై కరములందు । శరము నిలిపితిం । గుణారవముసలిపితిం । యురము ధీరనిలిపితిం ॥ ధరణి ॥

తాటకిరావటం—పదం—వాదం—ఏకతాళం.

తా॥ ఘోరారణ్యమునందుచరించెటి మీరెవ్వరుప రాధమా । ధా రుణిలోనరవీరులనెప్పుడు కోరిభుజించెద నరాధమా ॥ఘో॥

పంచచామర వృత్తం.

రా॥ కరంబునన్ శరంబుబూని కాననంబులోపలన్ । చరించుచున్న రఘు కులాబ్ధి చంద్రుడన్ నిశాచరి । తా॥ ఘోరదుర్మద భూరిమాయచె ధారుణీ వణకగజేసెద రా । చేరితివింకెటు బారగవచ్చును శూరతనిన్నటువేసెదరా॥

వృత్తం॥ రా॥ దురంబులోవ విన్నుద్రుంతు దుర్మదాంధపాతకే ।
యురంబుదుర్భరంబు కని కరంబులేకతాటకీ । దు ।

శా॥ ధారుణికౌత్తాహల్లీశా నిన్నేరకయుంటిని దరహాసా ।
కారుణ్యకీర్తనము నరుణి చూసు నానేరములెన్నక లక్ష్మీశా॥

తా॥ గీ రామభద్రగిరిరాజ రాక్షసత్వ । మొదిలితోలిరూపు గాంచితి మోదిమలర । పరిపవేదిన లోహంబు కసిడిమైన । విధము ముని శాపమొదలని విమలమైతి

తాటకి—పదం—ఏక.

రామజలంధర శ్యామలా మనసోజాకర భాస్వరా । ధీమసద్గుణధామమునివర స్తోమసన్నుత రామార్ణవా ॥రా॥ ఈశచిద్విలాస పార్వతీశ విను తనివేసుకా ! శ్రీశభారతీశజనకా శ్రీకరాంచిత భూషణా ॥రా॥ హీరమణిమయ హారవర కేయూరకనకపీతాంబరా । సారయుత గంభీరమంజీరనిక్వణ దంబరా ॥రామ॥ నీలకుంతలజాల సత్పద ఫాలపన్మవిలోలకా । పాలితాఖిల భక్తజనసంపాలికా వనమాలికా ॥రామ॥ ధరయనంతుపకొత్తపల్లిధామదశరథనందనా । స్థిరతరంబగు వరములొసగు శ్రీరామభక్తసుచందనా॥

రా॥ వ॥ మానినీమణి యీకాననంబు నొదిలి పూర్వ స్థానంబున కేగుము.

తా॥ మానవాధీశ రఘుకులేశ నేనమస్కరించి నేగెద.

వి॥ వ అఘవిదూర రఘువర అమోఘంబైన మీశరంబుననరాంతకి పాతకి తాటకి వధింపబడెను సర్వజనానందంబయ్యె నరవర

వి॥ చ॥ జలధరవర్ణ యీవనము జంతు లతాఫలపుష్పపూర్ణమై
సరిలితమైన పక్షిసముదాయ సరావప రాగభూమమై
కలుగుచు నున్నసంత ఘనకర్కసి రక్కసి మానవాదియై
యలరెడు దానిద్రుంచితివి యీజగమందున ఖ్యాతిగాంచితౌ॥

రా॥ వ॥ తపాధిరా మూర్కపాధికంబున జగదపకారిణిమానినియగు తాటకి వధింపబడెను. మీపాదంబులకేను నమస్కరించెదము.

పదం॥ వాదము॥ ఆటతాళం.

వి గాంతురమ్మా రాఘునసిటు వీక్షింతూలెమ్మా -ప- సంతతము స్వాధ్యాయజపతప శాంతులౌ వేదాంతయతులౌ॥గా॥అ॥

సా॥ యంతామోదం గంటినిపరబ్రహ్మావాదం -ప- మంతనము వేదాంతముల నిశ్శాంతులకా తిరాంతు కా॥యం॥౨॥

వి॥ గంగాయమునా సంగమమిందూ రంగీతమునా -ప- మంగళాకరమైన యతిరాట్పుంగవుల నిస్సంగతపమటు॥ గం ౩॥

లు॥ శృంగారి బూగంగా యమునా సంగమంబూ -ప- రింగు రింగు తరంగశీకరమంగనుంగొన హాయిగల్గు॥శృ॥౪

వి॥ ధరణామాత్రం బనగనుబగు పరిమోదాశ్రిత స్థితరంబగుకొత్తపల్లి శ్రీనివాసా కృపాకళాశ తుంగి

వి॥ మ॥ అక్షరసిద్ధాశ్రమమా గిరి వరిదమా హిమాద్రిశృంగంబులకా గాంచితే
మదిమాహించు మదాశ్రయంబిది మదియ్యాయాగస స్థానమా కా
గదియంబోవము రమ్మా రాఘవమదా కాంక్షుంబుచేకూరగా॥
విదితంబౌసవన బానర్చెదమ శిరోత్రాసంరక్షించుమిమా॥

పదం॥ నాదం॥ ఏకతాళం.

వి॥ మానంబిదిమొదలూ రాఘవా సవనంబిది మొదలూ -ప- మౌనులాతో నెమానసమందున ఘననియమములూని ఇతరములూని ॥ఘన॥౧॥

రా॥ పూనదీక్షవతి మిపుడూ మానీశామానుడీ వెతలిపుడూ -ప- మానకశరమును బూనితిమది యనుమానముయింతైన లేదుసుంతైన॥యు॥

వి॥ జెందాకుభయమిం తా లక్ష్మణా నొందకుమూనయమంతా -ప- బృందారకారివర్గాలంబూరిసి శరబృందాములా చేదృంపూ బేఖింపూ॥శర॥౪

లు॥ సందేహామేలామీకూ లేదుపరాకూ -ప- యందరో క్రతుహోమాలందారిని క్షణమ మానావధియింతూ మోదింతూ॥క్షణ॥౪॥

వి॥ మరువాకుశ్రీరామా మనుజులలామా -ప- ధరణిశీకొత్తాపల్లీ ధామాధ్వరమును పరిపాలనా జేయూ విహితులనేయూ ॥పరిపాల॥౫॥

వి॥ వ॥ మానంబు పూనియుంటివి దానవులమానక కనుగొను చు ముము మానవాత్మీశా.

మారీచ సుబాహులు రావటం పదం ఏకతాళం.

మా॥ రక్కసులు దాగురండి సుమునిమఖ్కు డగరాము లెండి ప-
మిక్కిలితపమున సురియామునవంబు గళిమున్కు నొనరించు గాధినందను
గూడా॥రక్క॥౧॥

సు॥ మాంసరక్తంబులు దండి మానీమార్తాండుపై జల్లిరండి ప-
మానవావానాగు లడ్డాబువచ్చినా హింసించి మీరలు సంశయించక
రండి॥ మాంస॥౨॥

మా॥ కారాంధకారంబుగప్పి దుర్వ్యాచార ము మనలోన నొప్పి ప-
ధారుణినడికించి దశవదను మెప్పించి ఘోరయుద్ధంబున శూరులమెప్పించి
॥రక్కసు॥3॥

సు॥ ధరణిశోత్తమల్లి వానూనే మరువాకద్రుంతూ రమేసు ప-
బిరబిర బోదాముసరగూ రారండి ధాయింను కౌశికాధ్వరము భేదింపా
ము ॥మాంసరక్త॥౪॥

సు॥ కం॥ రారా శంబర దంబర। రారా రక్కసుల నేత రావణసచివా॥
మా॥ కం॥ రారా సుబాహు దుర్మద। రారా యతికృతి వహ్నింబు రయమున
జేరచ॥

రాముడు పంచచామరం.

వేగరక్త మాంసయుక్త వేదికందుజల్లగా ♦ యోగిపుంగవుండువారాన యోగముండిపాయున్నగా ♦

ల॥ బాగుగా రామచల్ల బాణముందుకొని యు సం ♦ రాగపద్మ పత్రినేత్రి రక్తిమంబు దోపగా॥

పదం॥ వాదం॥ ఆదితాళం.

రా॥ యామినీచరులదగో లక్ష్మణ గను . ప తాపసులతిసంగ్రీ భీమమస్త్రతాపు వైరులాస్త్రోము గా ॥యా॥౧॥

ల॥ మొదమొదవగ నెతి సమదయులమీనుదయుణచెదమని వదరు చున్న యామినీచరులనుగో రాఘవాగనూ ॥యా॥౨॥

రా॥ బెబ్బులి సరితాను బ్బి భూనిబహుల నుబ్బగప్పియును బొబ్బ లార్చె ॥యా॥౩॥

ల॥ గగనముందు బల్ ఖగములగతితా మెంగసి నగంబుల పగి లించెటి ॥యా॥౪॥

రా॥ ఘనభీకరము సమయమున దనుజుల తుణతుణమున బాణము లను గురిసెటి ॥యా॥౫॥

ల ధరణికొత్తపల్లి ధామదనుజులను మగువకొ ద్రుంచుమి మారు తాస్త్రమున ॥యా॥౬॥

మారీచ సుబాహుల వాదం॥

సు॥ యెల్లురా మారీచ యెగమున్నదటా రోరి కల్లుబానాలందు మాంస ఖండారక్తములగొని ॥యెల్లు॥౧॥

మా. మెల్లమెల్లన బోదాము కల్లుసారాదాగుదాము తల్లీతాంభవి తల్లి వుల్లిగడ్డలబోన లిచ్చి ॥మెల్లి॥౨॥

సు॥ వద్దురా శ్రీరాముడొచ్చి యున్నాడటరోరి శిద్ధప్పాకామంచు మానివద్ద యేగెముద్దారింపా ॥వద॥౩॥

మా॥ వాడోడు వీడోడు వచ్చినా రాముడోడు యీ డాఆడోడున్నా డానిదోడూ మాటలాడకురా ॥వాడో॥౪॥

సూ॥ యెందుకూ దుంకులాటముందు సుందునెగరాబోకు । సంది యంబులేదు కొత్తాపల్లి సామిగలకుకాని ॥యెందుకూ॥

సు॥ వోరెమామా సిద్దాప్పాతము సేరితియింకేమి సీతంరా॥

మా॥ మామా కాయినికాండ్లాట కాంకోరులంట గడ్డాలపోతెం టొచ్చి

ద్రాంట కూయకురా కూయకురా ॥మామ॥

సు॥ మామా మాగీచ గడ్డాలగుడ్డెలుగు లడ్డలాబోతు నెయ్యి తెడ్డులతో

నొడ్డెరు నొడ్డెరు అంటూ హాహాహా

మా॥ వోరెసు బాకుమామా సీతల్లియాలినుంక రాసపిల్లోండ్రింట రాముం

డంట లన్నాండు అగోగోగోగోగా సూడుండ్రో సూడుండో

సు॥ అబ్బబ్బొ కారుమబ్బుల యబ్బడంచయబ్బాయలమై మబ్బుకాయా

సూడుండో సూడుండో.

మా॥ మామా యెల్లెల్లి రామల్లెల్లత్తా మెల్లెల్లు రారో రారో రారో రాం

డ్రో రాండో రాండో.

రా॥ గీ॥ అదుగోలక్ష్మణ రాక్షస రాడ్భటంబు । మహివడంకెను మానియాగంబు నెటుల । ల॥ రక్షణముసేయ దీక్షవహించినటుల । విల్లు నెక్కిడి దుష్కృతం బెల్లనడుచు॥

పదం.—వాదం.

రా॥ విల్లునెక్కిడి యుక్కడంచెదా । కల్లరురక్కసు లుల్లలల్లాల్లాడగజేయుచు ॥విల్లు॥

ల॥ అల్లదుగొరఘువల్లభ దనుజులు । యుల్లయతీశ్వర హృదయము లెల్లను పెకలించెదరూ ॥అల్ల॥

మా॥ కల్లురక్తమాంసమూల కొల్లలుగ దెచ్చిపడాని వల్లభూనిపై ని జల్లారెల్లాదనజులందరుగా॥

విల్లునెక్కుడించకుండి భల్లమూలకూర్చి గూర్చి వికసిల్లుమానివల్ల భూనితుల్లడంచ వేగముగా ॥వి॥

రా॥ యిదుగిదుగొమడ దనుజులగ్రుంచితి పదను బాణసము దయ ములనెదనిది ॥యిదు॥

ల: అదెఅదె రాక్షసుల దరు గూలిరి । సదయుడ కౌత్రావలి స్వా మీ శ్రీహరి అదె।

—◆ మం గ ళం. ◆—

ఆదిత్యాయస్వాహ సోమాయస్వాహ మంగళాయస్వాహ బుధా యస్వాహ జీవాయస్వాహ శుక్రాయస్వాహ మందాయస్వాహ యిల గా యస్వాహ అలంకాస్వాహ యులగైనా నీకుపాకు చెరిసగాయస్వాహ॥

రా॥ వ॥ ఆదినా న మీయాగంబు పరిసమాప్తించినదా మీ ని యమము చాలించి మము పరిపాలించుడీస్వామీ.

వి॥ కందా॥ నరవరానందమైత్రైమీ। రిగువురు దనుజులనుదునిమి యెంతలసితి రో। నమదయాపరులా ॥ పరిరంభణ మియ్యరయ్యా ॥వ॥ బాలకులా ॥ మేలగుమీకూ పావనులారా ॥వ॥ మురుచి రారోక్షస్తునద్గుణ సుందరీలాభోస్తునిత్య ము। పరమ సంపదలస్తు సాంమ్రాజ్యమస్తు పావనమస్తుఅస్తు ।బాలా॥

రా॥ కందా॥ గురువరమీచరణములను। యురమునవిలిపినను దనుజాలెంత టివారు । హరిహరహిరణ్యగర్భులు । నరుదెంచిన ధృంతు మయ్యా నళినదళాక్షా । శూరులైన నతజనరక్షా ॥వ॥ ధరణి లో నరులెంత దండిదానదాక్షిణ్యాదు లుండిన పరమ పావన మైనసద్గురు చరణతీర్థా సేవలేక ॥నళినదళాక్షా॥

వి॥ వ॥ ఆహాసంతసం బాయె రఘుకాంతా నాస్వాంతంబున యొక యుదంతంబు చింతించితి వినుము.

పదం — వాదం.

వి॥ వదువదుమీ రఘువా ॥వ॥ మూదమునజనకుని సదనంబునయా మదనహరుని విల్లదిగనుగొన ॥వదు॥

రా॥ మూదమొ దెలురువరామది । సదయాహృదయ మీపదముల నెదనిడి మదనహరుని విల్లదిగనుగొన ॥ ము ॥

వి॥ ముల్లాభూవల్లభుల్ జగమెల్లా ॥ వ ॥ విల్లందియుంటు భల్ల కాశృగ నొల్లరేమ క్షితివల్లభులెవ్వరు ॥ య ॥

ల॥ వుల్లామందమూనను విడిసిల్లుమనసందును ।ప॥ యల్లయతీశ్వర వ
ల్లభ నీపద పల్లవములరంజిల్లనమ్మితి ॥వు॥

వి॥ యెరువూరు రాఘవా మీరిరువూరు రాఘవా ॥ప॥ ధరణికొత్త
పలి దామాదగులై సరగున జనకుని పురికరుగుదమిగా ।రిరువూ॥

రా॥ వ॥ దేవా మహానుభావా యావనంబు మనంబునకు ఘనంబు
గు వింతలాయె గురువర.

రా॥ చ॥ తరులతకుంజపుజముల తద్దయు వేడ్క వహించి యావనాం
తరమున జంతుస తతుల దారిగనుంగొన రాజుజూడగ

లక్ష్మ॥ గురువర యేమి కారణము కుంఠితమైకుజ గ్రామానమై
నిరయుస్వభావమానముల నుండి దిదెల్పుడి మౌనిసత్తమా॥

వి॥ వ॥ రఘుకులాంభోదిచంద్ర రాఘవేంద్ర సద్గుణసాంద్ర శ్రీరా
మచంద్ర యీావనరామణీయ్య కవిహీనంబు దెల్పెదవినుము, మనుజేంద్రా.

వి॥ సీ॥ పూర్వంబు గౌతము పుణ్యుడెతీసుడు ♦ సతీయుతుడై తపము సల్పు
చుండ । సంయమీశ్వరు భార్య సాధ్వీలలామణి మదినెంచకింద్రుం
డు మరులునొంది । వొకనాడు మునిఎరుంసకలంక మాగాలను ♦
కేగిసురనాథుడేగుదెంచి । కామాంధుడైయతి కాంతతో భోగించ
తెలిసి దడధారియా దేవపతిని । గీ॥ దేహముంతట యోనులై తేజ
ముడుగు । నహుచుశపియించి నారీలలామజూచి । నీవుపాషాణమై
యుండు నిలువుమనుచు । శాపమొసగెను మానిబల్ కోప —

వి॥ క॥ ఆమౌనీశ్వరుడంతట । ప్రేమామృతధారలొలుక పేర్మియసిగని శ్రీ ।
ములసదరజమునమో। భామాశాపంబు నొదిలి పావ

వి॥ గీ॥ అన్యపురుషులగూడిన నతివలకును । అన్య గా తం: పొంది
యధములకును । భ్రష్టులగూడు సతుల కై దిమె కె
ల్ల నిదర్శనంబూ ॥

వి॥ వ॥ రాఘవా యీావనంబు నీమనంబున గౌతమాశ్రమంబని
యెరుంగుము.

రా॥ వ॥ అనుజా యీావనకుంజపుంజంబులు నామనోరంజకంబు

అయ్యోగదా చూచితివా!

పదం — పాదం.

రా॥ కనుగొంటివా సౌమిత్రీ । గహనంబుతీరు ధాత్రి । మునుముందు గంటిమైత్రీ । మహిలేరుయీవిచిత్రి ॥కను॥

ల॥ వనమెన్న తరమదేవ వసియించవిందు జీవా । ఘనపక్షిమృగవిరావా గనరాదుమహానుభావా ।వన॥

ఆహావిరులతావి । ఆనందములకుదీవి । మోహానురాగభావి । స్నేహానుభావతీవి ॥కను॥

ల॥ సహకారతరులగుంపూ । అహోయిదొంతెసొంపూ । దేహంబు పులకరింపూ । వాహావనంబుపెంపూ వన॥

రా॥ తాలవటశాలహింతాలకుటజసాల । నీలనింబవకుళదానింబ కుందముకుళ ॥కను॥

ల॥ బదరీవనసముంగ । భల్లాతమాతులుంగ । అనుగొంగను లవంగ । యామ్లాతమధుసారింగ ॥వన॥

రా॥ ధరకొత్తతల్లి శ్రీసు । దయగల్గవీతరాసు । పరగూడశ్రీనివాసు । సర్వేప్సితముల జేసు । కనుగొంటి ।

వి॥ క॥ కావునరాఘవనీపద । జీవనజముసోకనిమ్ము జితశీతమయూఖా!

పావనమైసారూప్యము । నీవలనను జెందువేగ నింపెసలార॥

రా॥ క॥ శ్రీరామనామధేయుడ । సారసముఖ నీదుభర్త శాపము నొదలెన్

అహ॥ కోరితిదేవరనీకవ । సారసముల పూజసల్ప సమయంబిదియే॥

అహల్యాదేవిరాకడ.

అ॥ వ॥ అహోమహానందభరితరాఘవా రంజితంబగు మీపాదకంజయుగ్మంబును మన్మనోరంజకంబుగ పూజింతును దేవాదిదేవా.

అ॥ గీ॥ రామశ్రీరామ రఘురామ రామరామ । పామరాలనుమీపాద పంకజంబు । భూమరజనేను పునపూర్వశాపమొదలి । కామనైని మిమ్ము గంటినాభాగ్యగరిమా.

ఆట—పదం.

రామంతమాలనిభశ్యామం రాక్షసాధిపకులనిచయాఘనం ॥రా॥ వందే సామజకృతిస్తోత్రం సురబృందామరపాలిపాతం ॥రా॥ నాదబిందుకళాతీతం వేదవేదాంతనిర్గుణోపేతం ॥రా॥ సాకారం ఓంకారబీజం నిరాకారా నిరంజన తేజం ॥రా॥ హేరామశేషసుఖాకారం సుకుమారం సుజనసుహారం ॥రా॥ యీశంసర్వేశచిద్విలాసం హరిమీశం పాపౌఘనాశం ॥రా॥ ధర కొత్తపల్లిపురనివాసం । నాగజాసనసురమనోల్లాసం ॥రా॥

ఆ॥ గీ॥ ఆదిమధ్యాంతరహితుండవై యవతరించి । దుష్టజన శిక్షణము శిష్టరక్షణంబు । గోరకు శ్రీరాముఁడవై కోసలేంద్ర । గర్భమందున నుదయంబు గాంచితిందురా ॥

ఆ॥ గీ॥ జన్మకర్మంబు లేనట్టిదేవనీవు । జన్మమొందుట మాదృశ జనులనేల । గాదె రామానుజనిగూడి గాధిసుతుని । తోటి నరుదెంచుటిది నాదు తొలిఫలంబురా॥

—◆ పదం. ◆—

శ్రీరామం రఘురామం । చిన్మయరూప శ్రీఘనశ్యామం ॥ శ్రీ ॥ కాంత్యాతీతం కరుణోపేతం । కలుషోద్భూతం కమలజనేత్రం ॥శ్రీ॥ అంబుధిశయనం అంబుజనయనం । అంబాధిపమునసాంబుజ చరణం ॥ శ్రీ ॥ జగదాధారం నిగమాకారం । జన్మాంతస్థితిజగదనుపాలం ॥శ్రీ॥ దానవహంతం మానవశాంతం । దానదయాదాక్షిణ్యగుణాంతం ॥శ్రీ॥ సర్వాకారం సర్వాధారం । సర్వేశ్వర సానందాకారం ॥శ్రీ॥ కుండలిశయనం పతితభజనం । అండజవాహన అఘనివారణం ॥శ్రీ॥ ధరపరిపాలం దైన్యోన్మూలం । వర నూతన పురివాసనుపాలం ॥ శ్రీ ॥

పంచచామరం

నీవె భూమిరాగ్నివాయు నీవెవహ్నివ్యోమము ॥ ◆ నీవె సర్వకాల దిక్కు నిర్మలబ్ధిసంఘముల్ ◆ నీవెకర్తభోక్తవయ్య నీవెసాక్షిరూపముల్ నీవెసర్వమంతజూడ నీరజాప్తవంశజా॥

మత్త కోకిలా.

నిన్ను గానగలేరు దేవా నీరజోద్భవాదులున్ ♦ సన్నుతించగ నెంత
దానను సన్మునిపరిపాలనా ♦ నన్ను గాచుటకై సోహార నామ రూపము
లొందియున్ ♦ పన్నగేంద్రశాయి మత్స్యాల దాయి వైకగణించితే।

వ॥ అమూల్యాభరణభూల్యా అహల్యా నీ మధురాలాపంబులు కృతికలాప
రూపంబులై య నందాంబుధి నోలలాడె మన్మనంబు.

రా॥ శా॥ ఓ రామామణి సర్వలోకములలో నొప్పారు నీఖ్యాతియున్।
నీరేజాక్షిరో నీపతిన్ గలసియున్ నింపొందసౌభాగ్యముల్।
జేరన్ సౌఖ్యము జెందుమా భువిని యాచంద్రార్క తారాగణంబున్
నారీరత్నమ సర్వలోకముల నీనామంబు పావన్నమా॥

రా॥ వ॥ యింతీలలామ హిమవంత ప్రాంతంబున నున్న నీకాంతుని జేర
బొమ్ము.

ఆ॥ వ॥ భూకాంతా హిమవంతంబున నున్న మత్కాంతు సన్నిధి కేగద.

రా॥ గీ॥ సరిదుపవనముల జే భూ। భరితంబై కుంజపుంజ భవ్యాల ప్రాకాల్।
గురువర గాంచితె యీవన। గిరికందరముల నుతింప గీష్పతి
తరమా॥

పదం॥ వాదం॥

ఆ॥ గంటివా శ్రీరామా వనచరగుంపు గంటివా రఘురామా. ప.
గంటివా గజసింహ శరభోత్కర నాదవికుంఠితంబై జటలై గంటిమ
న్నులు మింటనేగుచున్న వారల ॥గంటివా॥౧॥

రా॥ గంటిమీ మహాసీతా వనచరబొబ్బల్ వింటిమీ మహాసీతా. ప.
మింటనంటిన గిరిగుహాంతర తుంటవిల్తుని కేళిసుర వాల్గంటులను భోధించి
గీతాజంటస్వరముల దెల్పు వారల ॥గంటి॥౨॥

వి॥ తాలసాలరసాల కదలీ మాలతీ మందార మధుకవిశాల భూరు
హచ్ఛాయలా నవలీల డోలిక లూగు గరిసల ॥గంటి॥౩॥

ల॥ భూతనరళా మ్లానిపిచు భల్లాతబదరీ పనసరసముల పీ్రితిగను పానంబొనర్చుచు పికశుకాన్మృత మధురస్వరముల ॥గంటి॥౪॥

వి॥ నదినదంబుల ప్రలినతలముల ముదితమానస హృదయులై ము నినమూదయంబులు జపహోమంబుల సదయులైముదమొదవ జేయుగ॥గంటి॥౫॥

రా॥ మల్లెమొల్లెలు జాజిసంపెగ తెల్లని విరజాజికేకి పుల్లహల్లిక పుష్పముల శ్రీవల్లభుని పూజింపగనునే గంటి॥౬॥

ల॥ ధరయనంతుని కొత్తగల్లి ధాముని చరణాంబుజంబుల మహవ కను యురమందునిల్పిన మానిసత్తను సతిసుతాదుల ॥గంటి॥౭॥

వి॥ గీ॥ అదిగో దృగ్గోచరంబాయె విధులపురము । కమలమిత్రుం డు నపరదిశాక్రాంతుడాయెను । రాగవంయుక్తుడైన భూభాగమెల్ల । రక్తిమం బయ్యెతోచె రాజీవనయనా॥

వి॥ మ॥ తమసంబంతయుగప్పె జక్కవలు దైన్యంబొందె నక్షత్రముల్
విమలంబాయవిహంగ రావములు వీతెంచెన్ దిగంతంబులన్
కుముదంబుల్ వికసించె మారుతము కుంజాగ్రింబులంగుండియున్
రమణీయంబై తోచెకామకులకున్ రాజీవపత్రేక్షణా॥

వి॥ వ॥ రాఘవా మీరిరువురు ప్రదోషపూజలొనరించి యింపుగ ల విరులతా జాలంబుల పాన్పొనరింప వలయు, యీనిశీథము విశదము వరకు గడిపి నిశాంతంబున కాల్యంబుల నెరవేర్చి జనక సభాసదనంబున కేగుదము.

రా॥ వ॥ దేవామీభావానుసారంబుగ నొనరి చెదము మహానుభావా.

రా॥ వ॥ అనుజా మనమిరువురము మునివరుచరణంబుల మనమున నిలిపి వనకుంజపుంజరంజితలతా కుసుమగుల్మంబుల సంతరించి పాన్పొనరిం పవలయు నీవేగుప్రాగ్భాగంబున నేనేగెద పశ్చిమభాగంబునకు,

—♦ జనకచక్రవర్తి వేషం రావటం. ♦—

శా॥ శ్రీకాంతాకుచ కుంకుమారుణల సచ్ఛ్రీపాద పంకేరుహుఁ
పాకారిప్రముఖామరాధిపశివ బ్రహ్మాది సంసేవ్యుఁడుఁ
వ్యాకోచాంబుజ దృగ్విమోహిత జగద్వ్యాపారలీలాయితుఁ
సాకారాచ్యుత సర్వనాముఁడగు సర్వేశుఁ మదిఁ దల్చెదఁ॥

తెరలో పదం.

జనకాధిపచక్రవర్తినీ । వైరిజననాయకా సమవర్తినీ । ఘనదాన ప్రవణానువర్తినీ సూనశరసమ సుందరమూర్తినీ ॥జ॥ చండ విక్రమజయము శాలినీ మార్తాండసమప్రభాపాలినీ । మండలేంద్రపరిపాలినీ మదినిండాగాల చెద వనమాలినీ ॥జ॥ హీరమణిమయ హారినీ వేదచారాసుచారాకారినీ దూరీకృతాదుర్విచారినీ వేదసారమోదిత మనోహారినీ ॥జ॥ ధరకొత్తావల్లి శ్రీవాసునీ నాయురముందుదల్తురమేశునీ । సురుచిరవినూత ప్రభాసునీ ధారాధరనిభగాత్ర సంస్తోత్రుని ॥ జనకా ॥

రా॥ వ॥ సచివోత్తమ ఆస్థానంబునహితపురోహితామాత్యబంధుయుతంబై బద్యోతకప్రభులగు విద్వజ్జన జేగయ్యమానంబై యుండునామంత్రీ.

కౌరసటన పదం.

భూవరకుల తిలకా । సుజనకా ॥ప॥ శ్రీపతిసుత సంస్థాపక సురుచిర కాపురుషాంతక కరుణాసాగరుడ ॥ భూ ॥ పాలితజనవరుడా ! భూవరుడా ! ॥ప॥ మేలమిగల భూపాలురలోనే శీలనాయకా శ్రీ హితుడా ॥ భూ ॥ దీనపోషణుడా । ధీమణుడా ॥ప॥ దానదయాదాక్షిణ్యాకరుడను గానవాంతకుని మాంకకోలసాటి ॥భూ॥ వానవసన్నిభుడా । సుప్రభుడా ॥ప॥ భాసురకోత్తపల్లీశుండను శ్రీని వాసునిదాసుడ భాసమానుడను ॥భూ॥

మం॥ గీ॥ రాజమార్తాండకోటి విభ్రాజమాన । యీజగంబునమీ రెట్టి రాజులొక్కొ ! పూజనీయ్యలచందంబు పోల్చెనంగ । రాజకుల సంభవులోదిన రాజకులులో.

రా॥ వ॥ సఖాచంద్రవన్మ్ముఖా అస్మదంతాంతంబువినగోరితి తా దెల్పెదవినుము.

రా॥ సీ॥ దేశవిశాలాంధ్ర దేశదుర్గములందు ♦ మేలైనసిరిగల్గుమెది కునకును । వరుణదిగ్ముఖతిలక కరణోపై బాగుసు ♦ పరమ సంతుసి కొత్తపల్లియందు రాజిల్లు దన్నమరాజు వంశాంబుధి చంద్రుణోసరి రామచంద్రరావు కాయురైశ్వర్యంబు లభివృద్ధినొందించి పాలించుచు మిథిల పట్టణంబు విక్రమోన్నతుడగు జనకచక్రవర్తి యనగ ప్రఖ్యాతి గాంచితి యధికముగను వాగ్విభూషణు వటపురి వంశజుండు రామసహాఖ్యు కృతికీర్తిని రాజిలంగ

పదం

సభజేయు మామంత్రివర ॥ప॥ శభవప్రభవాదులు మద్విభవప్రభ నుతియింపగ ॥సభ॥ శాంతులూ వేదాంతులు భూకాంతులు హితమతులై సురకాంతుని శ్రీమంతంబున ॥ సభ ॥ సకలంబగు శాస్త్రంబుల వరికర వరికటిత వారిగుణ నికరముబోధించగనిక ॥ప॥ సురుచిరమగు గానంబును । తరుణులు పరిపరివిధములభరతం బరమగనల్పగ ॥ సభ ॥ శ్రీకొత్తపల్లీశుడు । ప్రాకటసంపద లిచ్చియు సాకల్యంబుగ బ్రోవగ ॥ స ॥

మం॥ వ॥ విభో జనకరాజపతీ మీ ఆజ్ఞాను సారంబుగ సభాసద

నంబు పరిపూర్ణంబుగా యున్నది యీరత్న ఖచితసింహాసనం బలంకరిం పుడుదేవ

రా॥ వ॥ మంత్రినామనఃతనంబు సూగంతమైన చింతాక్రాంతమై యున్నది తద్వృత్తాంత మాలకింపుమీ.

రా॥ వ॥ అలనాడునే నొక్కయధ్వరంబును జేయ సమకట్టి భూసురసంఘములతో భూపరామర్శనంబు బుధుజనులు జేయంగ లాంగల పద్ధతి లక్ష్మీకళల నొక బాలికయు దోచె నొప్పుగా నా చిన్నిబాలిక పుత్రికాభావమునను పాలించుచుండగా బాలచంద్రునిమాడ్కి నభివృద్ధి నొందెనా నాటనుండి మద్గృహంబున నున్న మాహేశ్వరంబు ధనువు చెబట్టి శరమందు తగనుగూర్చు నట్టిరాజోత్తమునకును నబ్జముఖిని కన్యకాదాన మొనరింప గలిగె మంత్రీ.

పదం॥ వాదం॥

రా॥ బిరాన బిలువుపు రాజులన రాన రప్పింపుము ॥ప పరాకుసేయక ధరాధిపతులను ॥బిరా॥౧॥

మం॥ ధరాపరాకేమీ రాజులు ఘనగా నరాకేమీ ధరామండలీశ్వరా నీకమిటి॥ ధరా॥౨॥

రా॥ శరాసనంబిదు హరునిది దురాసదంబందు శరంబు గూర్పగ ధీరతగలిగినను ॥శరాసనంబు॥౩॥

మం॥ సురాధిపతిబోలు రాజులు ధరాస్థలిని నేను పరాయుధులు సాంపరాయశూరులు ॥సురాధి॥౪॥

రా॥ హరిహరులుగాక యాధను కరాగ్రమున పోక ధుర వహన శేషయాలకైనను ॥హరిహరులు॥౫॥

మం॥ మరాళగామినికై యతిసంబున మహపురికై వీరాధిపులు మన పురికేతెంచిరి మరా॥౬॥

రా॥ ధరాత్తకల్లి యీశుడు నరాకల్పవల్లీ స్థిరాసిరులు నేమనక నొసగును ॥ధరా॥౭॥

మం॥ సీ॥ బంగాళకొంకణ పాంచాలరాజులు ♦ బర్బరసింధు నేపాళపతులు

మూలకన కొంకణ ఆంధ్ర విదర్భాధిపతులును ♦ మహారాష్ట్ర సౌరాష్ట్ర
మగధ భూపతులు పాండ్య చోళ ద్రవిడ పతిసమూహంబును। సింధు
యుగంధర గాంధార పతులు ♦ కురు పాంచాల కళింగ కుంతలేశ్వరు
లును ♦ నేపాళ బర్బర ద్వారక మహీపులింత। గీ॥ హితపురోహిత స
చివసుత సహితులగుచు। క్షితిపతులంగ బలసమృద్ధిని గలిగి। అతులి
తానంద వైభవోన్నతులు గలిగి! వచ్చిరదే ప్రీతిని వియ్యపురాలు
పొగడ॥

సీతావేషం రావటం॥

క॥ శ్రీకామినీ మనోహర। పాకారిప్రముఖదివ్య ప్రస్తుతచరితా। లోకాధీ
నాధయోగీశ్వర శాకోదర తల్పవికచ కంజదళాక్షా॥

తెరలో పదం॥

హరిస్మరణం దురితహరణం కరము పావనం భక్తజీవనం ॥హ॥౧॥
మనోభూషణం మహివిశేషణం జనాతోషణం జన్మపోషణం ॥హ ౨॥ వే
దోద్ధారణం సాధుతారణం బాధవారణం భవనివారణం ॥హ॥౩॥ కొత్త
ల్లినివాస శ్రీనివాస చిత్తజానతాంగ శ్రీరమేశ యారోకం ॥హరిస్మరణ॥౪॥
వ యింతలోనాము సకామంటపాలంకారులగు పండితులు రాజాధి జనా
ర్దన తేజులగు భూమిభోక్తలు ... నుయు
న్యులు అగ్రజన్మ సేవానుబంధులకు ...
మాకులచే సభాపరిపూర్ణంబై యుండు నావల నె తెరవటంబుగా వించు
ద నెచ్చెలి.

తెరవెళ్లు పదం॥

కొమ్మమేల్ బంగారుబొమ్మను కన్నమిలుకానీ దానీ తమ్మియింటి గరితను కనుదమ్మలనువానీ పూనీ ॥కొమ్మ॥౧॥ మించులను మరుపించు మేఘాహోగించగా గేరు మీరు కాంచనా సరిగంచు దువ్వలు వంచెలను తీరూ మీరూ ॥కొమ్మ॥౨॥ నీలకుంతల జాలములు ముఖపాలవముప నోరయా మెరయా బాలికలు కెంగేలి నలసురంటీల సరవీవా హాహా ॥కొ॥౩॥ పునుగుజవ్వాజి జాజిమల్లె పూలనెత్తావి మోవి ఘనసుధారస మొల్క చిల్కల పల్కులాడీవీ భావీ ॥కొ॥౪॥ ధరయనంతుని కొత్తపల్లి ధామసర్వేశా యీశాకరుణతో వరమొసగ బ్రోవుము కాంచనావానా భాసా ॥కొ॥౫॥

చె॥ గీ॥ అమ్మమీరెవ్వరమ్మ బంగారుబొమ్మ । నమ్మతించితి నీమృదుసరస
వాక్కు । లమృత కలితాను మోదంబు లంబుజాక్షి । హరునిరాణి
వో దివిసురవరుని సతివో॥

పదం.

మారునిసొగసగు నారినిమించిన సారసమోహునీ యుందురేని । కీరవాణులను మీరినచక్కని వారణయానని యుందురేని ॥మా॥ చుక్కలదొరకన్నక్కజముగుముఖ చక్కదనము పెంపెక్కగనూ । చక్కెరవిల్తుని చొక్కపుపుత్తడి మక్కువబొమ్మని యందురేని ॥మా॥ అణికదాణిసు పాలిముత్యములు వేణిభారమూ నటుయింపగనూ । రాణివాసులందరు నను కోకిల వాణిసీతయని యందురేని ॥మా॥ ధారుని కొత్తపల్లీశునినే మారక గొలచెటి సారసాక్షినీ । పారవారగంభీరుడు జనకుని కూరిమిసుత నతీ సాధ్వినినే ॥మా॥

సీ॥ గీ॥ చెలియనాతండ్రి మిథిలేశజనకుడండ్రు । కుసుమగంధియు నాతల్లి కువలయాక్షి । సీతయన్నామధేయంబు భూతలంబు । నందునుదయంబు నొందితినుందరాంగి॥

పదం.

సీ॥ కాంతామణివినవె నాదు స్వాంతము వింతాయనె వింతాయనె వింతాయనె॥ చె॥ యింతియుంతో వాసంతికల్ కాంతినింపె చేమంతికల్ ।

బంతులందూ మీరగియుల్లి కాంతా కాంతూలజేరా ॥కా॥ సీ॥ శారికకీరాపరీ వారిసుల దూగొదల్ । మీరీపోలుపారీవిమిమీరీ పలు మూరుగను ॥కాం॥ చె॥ మందమారుతాము మల్లెపూవ బృందా మొలయూగాను । జెందినేతావు లను పొందీముదమొందాగను ।కాం॥ సీ॥ చంచలనేత్రి యుంచెలు గుమి గూడియు మించి పంచమస్వరమించి ధ్వనులె చాగను ॥కాం॥ చె॥ ధా రుణికోత్తాగలి ధానని ధానని స్వాగతాయెమారకనుజేసినను మారుడదె మీరెగదె ॥ కాంతా ॥

సీ॥ కన్నులదగ్గిరానకన రాగివసంతుడు కంతుయుక్తుడై
చెన్నలరారె వన్నెలలో చన్నగిలెర్ మరిమల్లెమొల్లలెల్
చె॥ క్రొన్నెలరాల తుంపురుల కోయిలగుంపుల మేలుపల్కులెల్
విన్నవినోదమాయ విరిబోణిరో మోదమాపువ్వుతోటకున్

పదం వాదం.

సీ॥ బోటిరో పద మీపూదోటాకు నేగిబల్ పాటాలబాడుదమె । సొగసైన నాటకాలనాడుదమె ॥బో॥

చె॥ నాటాకనవసర మేపైనశృంగార పాటాల బాడూదమా । వింతైననాటాలనాడూదమా ।నా॥

సీ॥ సంపంగిపూలందు సొంపైనతుమ్మెద గుంపూల రవమింపుగన్ । హాయనిపింపూను నాదినిపుగన్ ॥సం॥

చె॥ చంపకకల్ హారపైపైన మకరంద తుంపురులను జల్లుచున్ మలయంపు తెంపారులును చల్లగన్ ।నా॥౮॥

సీ॥ మల్లెంగా మొల్లాలు మంకెనవిరజాజి మరితెల్ల చేమంతులూ రంగైనపల్లావ పూబంతులూ ॥బో॥౫॥

ఫుల్లాబ్జకేతకీ వాల్లాకకేసంగి సల్లాసమున గానుమీ రాయంచన ల్లాపముల వినుమీ ।నా॥౬॥

సీ॥ యేలాలతాజాలడోలికల దూగి చాలా వినోదింతమా సరసం పు కేలికమోదింతమా ॥బో॥౭॥

చె॥ నీలాలకేబూడు మేల్తైనరతికోన దేలున్న శుకశారికల్! కలరవ

మూలందు నగుకోరికల్ ॥నా॥౧॥

సీ॥ ధరకొంతకల్లి శ్రీధరుడా యీవనమందు మురయుచువిహరించు
నా దోషముల పరిహార మొనరించు ॥బోటిరో॥

పదం॥ పాదం॥

చె॥ పంచారంగుల చిలుకా గనుమో అంచయానా పటుపటవే ॥
సీ॥ చెంచాలాక్షీ నెగసెగడె కనుపించెడాయను పదుపదవే॥౧॥
చె॥ వొడిగొడిగి పరుపదవె పిల్ల బెదరగలనుగదె నుదవతిరో ॥
సీ॥ అమగడుగొ నది పొదలజేరెనిక యిదయనునిటురా వదలముగ ॥ ౨॥
చె॥ చందానమందార భూజములందూ జేరె సుందారి అందుకుందు
కుందము రావేని ఘు వనమున జేరటకీదారి ॥౩॥
సీ॥ యిటకుంకుమి నివటు వేగకు నటిలాలకి నరెఅటుబొమ్మా- చె-
తటుకునకొత్తాపల్లీశ్వరుడు నటుగరుపించును పోపొమ్మా ॥౪॥

రామచంద్రమూర్తి వనములో సీతనుగురించి వర్ణించుట,

రా॥ ఉ॥ యీయెలదోట యెవ్వరిదొ యింపుగసొంపువహింపు జూడగ
యీయిలలోనగాన సురభీకృత సూనవితానపుంజరుల్।
మాయుదె పుల్లెమొల్లలును గుంకెనజాజి జవాజివాసనల్।
శ్రీయుతమై యీసొగసు చిత్తమునిల్వగ జేయదెవ్వర ॥
వ॥ అప్పురాగా మించులనుమించు చంచలాక్షికనుపించి నటులాయె
నాగ యిదినునోచంచల మనుపి చును ఆముగదుగొ నిజముగనె యించ
యానవున,

పదం.

వగలాడి సొగలాడి నగుమొగమెన్న జిగిబిగిమిన్నా । తొగలేడుండీ
మొగముగన్న సగసగమొందడె బల్ రైట్ । సొగసగుమత్తెపు తేట్ । చి
గురాకడిచపునీట్ । దగురా నగ జదరాల్ నగునా ॥వగ॥ చిత్తారు బొ
మ్మగొమ్మా పుత్తడిమిసిమేల్ సుమ్మా । చిత్తజుచెపూరెమ్మా తత్తరమొం
దెను చిత్తముయీచెలి బిత్తరి మేలగుమాపుల్ । దళుకొత్తు బెళ్కు మెల్ చె
వల్ । ఆహాచిత్తభవునిబల్ తూపుల్ । నెరిబోల్ నున నాల్ ననమేల్ ॥వ॥

కలికీ యెూయారిచిరా | వలికెలనవ్వులు మాటలు | బెళుకు జల్తరుతళ్కు
గలుగుబల్ తురాయికంబుకంఠి చన్గవచకంబులనా | మిరు మించుకొను
గనుగొన్నా | ధగధిగి | గమగ | తేవా గన గ ధగకొత్తపల్లి
వాసు కరుణగలుగుశ్రీ వాసు | కనచేలకౌనువాసు | పరిపరివిధముల సిరుల
నొసగిబహు దురితములను బోకేసూ | నాపైమరు వెల్పి దయజేసూ |
యీతరుణి హొయల్ గనవేసు | సరిగ త్వరగ సరగ నానా ॥పగ॥
ఉ॥ యీతరుణీపదాంబుజయుగళపు సొగసుగ్రావమిరాగిరాళులుగ
యీతగు బాహుమూలములు జిగి యీబిగి వాసునయారి యీచెలి
భూతలమందు ధాతవరపుష్పసుగంధిని జేసిరూప జగిలి
ఖ్యాతిని గాంచె నొక్క సకలోకలు మొప్పగ సృష్టికర్తయై
గీ॥ మగువ మొగము పరిశీకవోగలరాయి! గుంటసగ మొంది
కృష్ణవర్ణ్యాంబుడగుచు | తరుణిలితాప్రదనఖములు తళుకు గాంచి | సుముఖు
డై పూర్ణ సోమరూప శుద్ధాబినంది ॥

పదము.

ఆహా ఆహా తరుణీమణియు సుందరి మెన్నగనా తరమానా | మో
హనగాత్రి నెమ్మోము నవమా చందమా మందమానందమా ! కులకీవిమ
ధుకములదీవి యీసుదతి నోవివరా సుధభావి పంజోణి మృగుపాణి ఘన
వేణి శుకపాణి ॥ఆహా॥ నారీమణి యీయ్యారి సురుచికరారి తళుకు సుకుమారి
హా | సారంగనేత్రి చకోర యుగనిమ్మదానిమ్మ గజనిమ్మా ఫలితమ్ములో ఆ
హా సతియుగతి గజపతిని గేలు మృగపతిని గెల్చుకటిపటిమహిమా | ముద్దియ
చెక్కుల్ అద్దపుచక్కుల్ చంద్రఖండములను పెక్కుల్ ॥ఆహా॥ ధరణికొత్త
పలి దామోదరుని తరుణి గా మరికరితో నా | కోరికలొనరించి సారానసా
భూదీనారీ బలికించునా | పరమపురుషుడీత సిద్ధవుడు జనాలశిరుల నొందు
టకు నరుసానా | అన్నానమిన్నా | కన్నులగన్నా | క్రొన్ననవిల్తుని మెరు
తన్నా ॥ ఆహా ॥

ఉ॥ యేయుగమందు గాని ధరలోన ముదానకిదాన పూర్వమున్
యీయుగమందు మీ రులను నెంచి పరించి సృజించినాడకొ

కాయజుచేతి హేతి కనకాంగి విభూతి కళాతి రేకనుర
కేయూర నేలవాతిన్ని నదయించువె లందులు దీనిసాటియె॥

గీ॥ కనకడమరోకొనా క పంచనారనోక్కొ। ఫలరసంబుల తేటయో
బరగుపుష్పయె। సొంపులును పెంపు పదనింపు కెంపునోక్కొ। యింపు
గమనింపు కేనికెమ్మోవిసొంపు॥

పదము.

అవురా। యూనాతికన్నాగా చూచినమదిదీగా జేమీార యొయ్యా
రమూరా। సారసారసారుగేను మోముతీరూ। కళల్ గేరూ! తీరూతీరైన
చనుల్ మీాదు చీనులా బిడాయూవన్నైననూ గారుహాహా॥అ॥ కలికీవన్నెల
చిలుకాకొలికి మాకూనిపూముల్పై దలిమిన్న ముఖతిలకీ। కళలమించిగా
న్వంచు కలిమినతియో। భారతీయూ। తళుకూమైతానిబొమ్మ బెళుకూ
చన్నాపులముద్దు గులుకుమాటాల నమృతమొలుకుహాహా॥అవు॥ నారీశ్రీకా
త్రపల్లి పోరీనేలినమురారీ గొలచెటి సుందరిగానియో। గరుమేరుగుబో
టి సీటూ! హీరపంక్తిడాల్ తేటూ। వారిజోదరుముద్దు నారీబోలిన మద
నారీ మించినసుకుమారీ హాహా॥అవురా॥

గీ॥ కంజభవుడింతి కల్పించుకాలమందు। రంజిలంబైన నవరత్న
రజముగూర్చి నందుసుధపంపి పదనుగ సదిమినదిమి। కొమ్మగావింపబోలు
నె తమ్మిచూలి॥

క॥ విరిబోణిసీదుజనకుని। పురమునునామంబుదెల్పు పుణ్యంజతడె।
కరనేనినుగని యెజగములో। బరువడి నీనామపంక్తి ఫలమెంతటిదో॥

పదం—వాదం.

రా॥ కలికీనీ పెవ్వారె కలరవమొందగాను బల్కవె। బల్కవె। రా
చిల్కవెఅహా॥ సీ॥ నిలుకాడలేకనర పల్కరించదగునయ్య। నిమ్మోడర
నిమ్మోడర నమునయ్యనర అహా॥ రా॥ నారీలలామరోనె రమానుకుంటివి
దిసారమూ సారమూ సువిచారమూ అహా॥ సీ॥ మూరాసుందరవర నారూ
లతోపనియేమిదెప్పుడీదెల్పుడీమదినిల్పుడీఅహా॥ రా॥ రామామణిగా నీనామ
మేమొతెల్పగోరి సపుగర। యింపుగర మదిపెంపునర॥ అహా॥ సీ॥ శ్యా

మాసుందారవర్ణ కోమలాంగి సీతయాని యందురూ। యందురూ। జను లందరూ అహా॥ శ్యా॥ ధర కొత్తపలిశ్రీధామ దలచి తల్లిదండ్రులుద్ధరిం। యుద్ధరిం దెల్పుమిద్ధరణ॥

పదం—వాదం.

సీ॥ నరవరోత్తమ నీవుసరసిజ భవుడో హరివో। పురహరుండవో సురవరుండవో ప॥ పూనియిందు రాను మాను మానా మాయామానసంబు॥

రా॥ తరుణీమణి యయోధ్యాధ్యపతి గాతండ్రిదశరథుడూ। సరసిజాక్షి రాముడను రామా ప॥ చానా కౌశికునితోను పూనిదావా పూలదృంపా ॥త॥

సీ॥ మానవాధిప మీరలిచ్చట రానుగతమేమిరా! నూనుశరపత్రి మానసుందర। మానావాతినన్ను మదిబూని పొగడుటామనేమి ॥మా॥

రా॥ కన్నెవనిను జూచి పొగడుట చిన్నతనమటనె। సన్నుతాంగి యొవగిగోరీ। యున్న వేమొకానివన్ను చిన్నాబుచ్చాకౌనుదెల్పు ॥క॥

సీ॥ పురహరుకార్ముకముచే దగబూనుపురుషునకూ। సురుచిరం బగు జనకునాజ్ఞచే। శూరాగ్రేసరూనాకు హీ రావా రా మే యూగోరి॥న॥

ధరణికొత్తాపల్లిశ్రీహరి దాతయైనీకు। స్థిరతరంబగు వరములిచ్చునె సీతా రామూడైయ్యాతాను చేతో మూదమూనా నేలు ॥తరుణి॥

యిక్కడినుంచి రాముడు విశ్వామిత్రుని సన్నిధికేగుట,

రా॥ క॥ యతినాథపుష్పమంజరు! లతిమృదులగు లతలుచిగుటాకులగొనిమి

మతిరమ్యమైనపాన్పును। చతురతగానించితిపుడు శయనించు డికన్

వి॥ గీ॥ రాకొమారకు లారబల్ రాత్రిగడచె। వేకువాయను పూర్వాద్రి వెడలిభాను। డుదయమొందెను కాల్యంబు లుచితముగను। దీర్చి నెగుడుమిధిలకు దిశ్యలారా!

రా॥ వ॥ దేశికావాసర కృత్యంబులు నెరవేర్చి భవన్నివాసంబున కేతెంచితిమి మీమందహాస భాసుర చంద్రికలాలోక నాజ్ఞయిండు.

వి॥ వ॥ యినకులోదధి చంద్రులార యిట చనుదము రండు అహా యీపుట భేదన ఘటితసుందరంబు గాంచితిరా.

వి॥ చ॥ కనగొనుదీపురంబుఘన రత్నమ యాంచిత సౌధయూధముల్

ఘనకథమోదవిర్జరులు కాంతలతో నరుదెంచిగానముల్
మనముగరంగజేసి మరుకేళికి దాసిగ ఖించుచున్నవా
రిఁకుల చంద్రులారిమది సంభ్రమహింపు పురవ్రవీధులన్ ॥

పదం — సుగ్రీవవాక్యములు.

వి॥ యంతో సుందరమైనదిమకో యీమిథిలాపురము । సంతాప
మొందె పురసౌభాగ్యము నెన్నగను ॥యం॥

రా॥ కలరావమొందె చిలుకలపలుకూల సొగసునిండు। కలహంసా
మిథునరవములు చెలరేగెకోలకులంబు ॥కల॥

ల॥ నేలనాల జలుగుతుంపురు లోలసీనహాయిగల్గు ! మలయమం
దార చందనమంద మారుతములందు ॥నేల॥

వి॥ తరుణీమణులతమము పురుషులసురతంబు లందునలసి । విరచి
తారత్న పర్యంకములా నొరగినారదుగో ॥యం॥

రా॥ మించెనుసురనగరిని బోల్పించూలిరించినగరిని। అంచితాసాహా
గానా పంచమస్వరమటీరు యంతో॥

ల॥ క్షితిలోనాగొత్తాపల్లి శ్రీనివాసునికృపచె। అతులితామైనశ్రీయు
పతియొంద మోదామొందు ॥యంతో॥

వి॥ వ॥ పరివరిచారకా ద్వారంబున కుశికాత్మజుండరు దెంచెనని
జనకాక్షిపున కెరంగించు.

సు॥ వ ధరాతలేంద్ర ద్వారంబున గాధినందనుండరుదెంచెను విన్న
వించు మననేరుదెంచితి.

జ॥ క! జోహారుబుడదికేయిలుగ ! స్వాహాప్రియతుల్యతేజ వరగున జేతుర
ఆహామహాభాగ్యము మా ! శ్రీహాగతమగుటకెంత యింపెనలారెన

పదం..యిద్దరివాక్యములు.

జ॥ మునిచంద్రా వేడచేయుసద్గుణసాంద్రా ! ఘన తపః పరిపూ
ర్ణవనాగమనమున నామనమునమిత్రో మోదమొందె । యీదినమెంతో
పుణ్యమొందె మునీ॥ వి॥ జనకాధా క్షేమమమూర్వ నాథా । అనయముసుశ్రీ
హరిని పిలచెడి ఘనుడపేవరిపుణ్యా దేవని మదినెంచా। వచ్చితినినునుగాంచ

జన దేవాఘుణ్యభాగ్యము గైకొనుడిదె। కేవలంబగు బ్రహ్మరుషి వైనీనిటూనరుదెంచుటయునా భావంబూ। ధన్యతనొందూటయుదా। జీవంబూ ॥ముని॥ వి॥ భూవలయమందునకీర్తివెలయా। నీవునీసతిహిత సుతామలు భావములరగ సుఖములను సంభావించా। శ్రీహరికటాక్షించా। సంభావించా॥ జన॥ క్షితియందు కొత్తాపల్లి యందూ। సతతమును నివసించు శ్రీయఃపతినిగూడిన వారని నామతి నందూ। మొక్కెదదయా జెందూ ॥నామతి॥

పంచచామరవృత్తము యిద్దరివాక్యములు.

వి॥ జనక భూవిభోత్తమా యీజగమునందు నీవలె। గనగ లేము కర్మజ్ఞాన కాండములను దక్షుడౌ॥

జన॥ మునివరాది మూర్తిరూపమునకు రాజఋషివివై। ఘనతపంబొనర్చి బ్రహ్మ గంటివిబ్రహ్మర్షివై॥

పదం——ఇద్దరివాక్యములు.

జన॥ రాకొమరులు యెవరూయీ। రాజీవాయతనేత్రులు। యీ కల్యాణులగన్నా భూకాంతుడు యేకాంతుడో ॥రా॥

వి॥ భూకాంతావినుపుణ్య శ్లోకుండగు దశరథునకు। లోకోత్తరసుందరమగు గలయీకుమారులుగలిగిరి ॥భూ॥

జడదారులుమీరలు యీపుడమీపతి కొడుకులనిటు। అడవులలో నీవెంబడి బడిగానిటుయేమకో ॥జడ॥

వి॥ పుడమీశాధ్వరమునకై యీ పురుషోత్తములను దెచ్చితి। ఘడియలో రక్కసులను తడబడకను ద్రుంచిరిపేరలు ॥పు॥

జన॥ కుసుమాస్త్రునిబోలిన యీవసుధేశ్వర సుతులిరువురు। అనమానంబగురక్కసులసువులద్రుంచుట చిత్రము ॥కు॥

వసుధేశ్వర గౌతముడూ నతి కొసగిన శాపము నొదలిచీ। వసుక్షితివిల్లవి గనుటకు వెసజను దెంచిరి వీరలు ॥భూ॥

జన॥ ఫలియించెను నాపూర్వ భాగ్యంబును మునిచంద్రమ। యిలనూతనపౌరీశుని కలకాలము స్మరియించగ ॥ ఫ ॥

పదం—ఇద్దరివాక్యములు.

వి! జనకావనీశా ఇంపుధరునిధను వింతుదెమ్మనుమీా । కనుగొ
నానేతెంచిరీఘనులు రామలక్ష్మణులాల ఘనపరాక్రివిక్రమంబు గనుగొనవా
నమునుగలిగెను । ధనువిందుదెమ్మనుమీా ॥

జన ఘనకాలకంఠుకార్ముకము మునికాంతాదెమ్మనెనా । యిన
కులోద్భవులింను వచ్చిరనుచుదెల్ప దానుకానిమనుజులెవ్వరుదానిబూన ।
గనుభువి వినలేదని మునికాంతాదెమ్మనెదా ॥ఘన॥

యేలసంశయం యీాబాలరామచంద్రునిపైని ॥కేల॥ వ॥ నీలమేఘ
వర్ణుడావనమాలి బోలువాడు సుమ్మిచాలా మేలుగల్గు భూమిపాల । న
దేలయీాబాలునిపై । నింకేలసంశయం ॥ జ ॥

జన॥ చాలసంతసం॥ మునిపాలగల్గెనామనంబు చాలసంతసం మేలు
కొత్తపల్లి శ్రీరమేశుకృపనుజెంది చాలా బాలాచంద్రిదకరుని ధనూవీబాలు
లకును నవలీలజూపెదను । ఘనకాల ॥

రాజ ప్రధానివాక్యములు.

రా॥ పొమ్ముమంత్రిహరుని కార్ముకమ్ముదెమ్మిటుల ! యిమ్మహీశ
నందనూలు । సమ్మతినొందాగ యిమ్మానిముదమొంద ॥పో॥

మం॥ యిమ్ముమహాత్తమందు కార్ముకమ్మునమ్ములల । యిమ్మహీ
శులెల్ల మానసమ్మునబెగడొంద మరిదెత్తు దిగులొంద ॥యి॥

రా॥ చాలబలముగల్గు జనమువేలసంఖ్యయుల । దోలుకొనిబొమ్ము
నందు ఫాలాక్షుపూజించి భారంబు వహియించి ॥పొమ్ము॥

మం॥ మేలుగల్గుపూలతోను మేశుపూజలల । చాలగానొనర్చిదె
త్తు సయ్యానసేగదు సరగూనసభకిందు ॥యి॥

రా॥ భూరిభారమదియుచాల ధీరతోడుతల । నేరుపొందితెమ్మిపురి
వారంబుశివునికైవారంబుజేయూచు ॥పొమ్ము॥

మం॥ ధరియనంత కొత్తపల్లి ధాముకరుణచె । ధరముతోదెత్తుశ్రీశు
పాదాబ్జములనమ్మి కరమాత్మదయనుమ్మి ॥యి॥

వ॥ క॥ నరవరపురహరుధనువిదె। సరగునదెచ్చితిమిచాల సంతోషమునల

నరశతశతములు మారీచుని । హరిహరిత ఖరదూషణులను యజ్ఞ త్రాణముందర

పదిగ—మునిస్తుతి వాక్యములు.

జ॥ మునినాయక యీధనువిదే గనుమిది మురహరిసఖుడెపుడుగా
చేబూనియుండినది చండెపుడు । నాస్తృహామున నసియించిపుడు ।
ఘనులగు యీనము బా ధనందములను కనుగొను మనమిది జెనమును ॥ము॥

వి॥ ఇనకులచంద్రియీ ఘనశార్జ్ఞకము చేతబూనుమిదె మదిగనుమి ‌। జనకానవనిసుని మానముంజల్లనే జేయుమిదె । దయసేయుమిదె ॥యి॥

గా॥ ... నిరాకారయీధనువె తా । దీనిఘనమగు రాజ్యయుగొని నాతా । మనము న గిరిగెను మదను తా యీజనములకిగునూనొకవింతా॥

జ॥ కనుగాకరయీ శార్జ్ఞకమునుభువి దొరకరిమునిబూనక । గుణ రవ మిరిచెందగినలుపక । మాత్సూపకిత పృగపదిదెలుపక । సురుచిగముగ సుందరినగుదోచియు విరిసరమ ను తత్పురుషునికొనగును ॥కరు॥

వి॥ ఈగవరసుతెసినా యురమందు సతీయామం చాకు। లక్ష్మీ యెం చాకు । శరశరాసన మూలదొరలందారిను సిస్ను గాంచనూ। మోదిం చాను ॥నర॥ ౫॥

గా॥ గురువరధను విదెధరియి చెమీ । చరణము లంటిన మనసుం చీ। ధరణిలో త్రిపలిహరినెంచీ। నేరమును గూర్చితి మరినెంచీ ॥గురు॥

పంచచామర వృత్తం.

గా। ధగాళగానుతెల్ల పెల్ల గిల్లధనువుబట్టితిర । సురాసురల్ విభీతులై యయ్యె చూచుచుండ వేగమున । చరాచరాదిభూతమూలు చెమ్మగిల్లి మూర్ఛిలగ । కరారవిందు శరముబూని శార్జ్ఞగంబు విరచితిర॥

జన॥ గీ॥ మంత్రిపుంగవ మద్భాగ్య మహిమచేత । వాంఛితంబును నమకూరెవసుధలోన । నరయానిరుపేద కద్రణంబు దొరికినట్లు । నంబురాశికి పర్వంబునైనయట్లు॥

ద॥ సఖావతంస నీవేగినుత్సూత సీతనిటుదెమ్ము

మం॥ వ॥ దేవర మీవర నేనేగిజలధర వేణిశుకవాణియగు భవన్చాబ కామణిని దోడితెచ్చెద.

ద్ర॥ క॥ తరుణీలలామనీవిటు । నరుదెమ్మికనీకుదగిన నాథుడుదొరికెన్
హరువిల్లువిరచెక్షణమున । దొరకొనికనకమునుమణియుదొరికినయట్లు॥

సీత — పదం.

నానోముఫలియించెనె చెలి । యిక ! మానాంచతరత మానావ కారుండు ॥నానో॥ హరుంబులిటుదెమ్మికన్ నారిని । నారానసేత్రిసుకు మారునిపూజింప ॥నానో॥ నీలాలకీమేలగున్ నారీ ణి । మేలైనమల్లెమొల్లాపూలాతో పూజింప ॥నానో॥ ధరకొత్తపలెన సుని నా మణి । యురమందుదలచిన విరిసరమునవిలతు ॥నానో॥

జ॥ గీ॥ మంత్రిప్రవత్తను దశరధ మహీపునిందు దోడితెప్పింపు దూతలదోలునందు । హితపురోహిత సతిసుత హితముగాను । తరలివచ్చిన లగ్నంబు చెల్లునకు.

వ్రి॥ రాట్పుంగవదూత లరుదెంచిరిగాగో । స్వస్తియుక్తంబగు హ స్తాక్షరిచె శుభపత్రికా లిఖించిన నేగెదరు.

జ॥ సచివావతంస అటులనె లిఖించెను.

జ॥ ఉ॥ రాజవిరాజమాన మహారాజగు దశరధ రాజమాన్యకున్
రాజకులుండు మిధిలపురి రాజగుజనకుడు దీర్ఘదండమున్
రాజిలజేసి మీసుతును రాములకీశుభ చైత్రినవమిలో
తేజమెలర్ప పరిణయము జేయుటకై నిటుతెలిరావలెన్॥

జ॥ దూతలారా యీశుభలేఖగొని కోసలాధీశ్వరుండగు దశరధేశ్వరున కిందు శీఘ్రముగా పొండు.

దూ॥ యేలికా మీయాజ్ఞానుసారంబుగ నేగెదము.

సుమ త్వరితగాములారా దూతలారా యెందునుండరుదెంచితిరిందు,

దూ॥ దేవరవారు దొరగారు మిధిలాధీశుడు పంపినారు

సు॥ దినకరకులోద్భవ భూధవ మిధిలానగరము నుండిదే దూతలరుదెంచిరి యేమొశుభసూచకమున్నటు లున్నది

దశ॥ సుమంతా దూతలచె తేబడిన పత్రిక పఠింపుము.

యిక్కడ మీదిపద్యము చదువ వలయు,

వి॥ భూరమణేశా నీదుపుత్రాదులంతయూ। కోరికలలరూన కొదువలు క్షేమమూ ॥ భూ ॥

ద॥ క్షితికోనకొత్తాపల్లి శ్రీధరుని కృపాగలా అతులితమైమీయా శీర్వచనమె క్షేమము ॥ క్షితి ॥

వి॥ క॥ కుశలమె దశరథనీకును। కుశలమె సతి సుతహితాప్త కుంభినియంతర్
కుశలమె వశిష్ఠనీకును। కుశలమె బ్రహ్మనుభావ కుశలమెతపము॥

ద॥క॥ కుశలము మీకృపచేతను! కుశలము సతిసుతహితాది కుంభినియంతర్
వ॥ కుశలమెకుశికాత్మజనీ। కుశలత్ బ్రహ్మర్షివనుచు కుతలము వెలసెన్॥

పదం—వాదం—త్రిపుట

వి॥ యినకులమును నుతిగాంచె నీఘనతపమును ఫలియించె। తనయులగంటివి ధన్యుడవైతివిమనసా సంతసమునొందె। నీతనయులగన ముదమొందె యి॥ ద॥ ఘనముగుమీకృపగంటి। యీతనయులనేగనుగొంటి। ముని చంద్రిమమీమనసునకోర్కెల వినుపించుడినొనరింతూ। నేననయము ఖ్యాతినిగాంతు ॥ఘ॥ వి॥ ముల్లోకములేలెదారూ। మీరుకల్లలు బలుకగలేరూ। సల్లలితము రఘువల్లభులును శ్రీవల్లభుడలచేదారు। రతివల్లభు బోలినవారు ॥యి॥ ద॥ ఎల్లవాంఛలనుదీర్తు। మీయుల్లము కుతుకమొనర్తు। కల్లగాదుశ్రీవల్లభుసాక్షిగ ఫుల్లసరోరుహనేత్రా। ముదిచెల్లించదె శుభగాత్రి॥ ॥ఘ॥ వి॥ క్షితికొత్తాపల్లీశు। నేనుతియించెదమూహేశు। సతతముదలతును సత్యవాక్యముల గతిదప్పను భువిపాలా। యతినుతిగాంతువు గుణశీలా॥

పదం॥ వాదం॥ కురుచజంపె.

ద॥ యేమేమి కావలె యోముని చంద్రిమ తామువచించుశీకన్। నా మానసము యానుపూనమింతైనను మీయాన లేనుయికన్॥ యేమి॥౧॥

వి॥ భూమీశా నీవాదికెమాని వచియింతు నామది రంజిల్లెనూ ప్రేమాతిశయమున నామనోకామిత మేమైనఫలియించునూ అహా॥భూ॥౨

ద॥ ఫలియించెనానోము ఫలమింతలోపల కులము పావనమాయెను కలకాలము వ మీదుకరుణాచే సత్పాత్ర కలిమీ నేగను గొంటినీ హాహా॥

వి॥ తులలేనియినకుల భవ్యులు వ దాస్యులు పలికిబొంకని వారలూ అలహరిశ్చంద్ర యూనలయాంబ రీషులపోలుపొందె నీకీర్తియూ ॥అహా॥౩॥

ద॥ వ॥ ప్రధానియొక కార్యంబు చేగొనియు ద్రువము.

ద॥ క॥ శ్రీరాములు పరిణయమని । ధారుణిసాటింప బంపితగమనపురిసన్ ।
వారందరలంకారముగను! మీరిమిధిలాపురంబు జేరగవలయున్

పదం.

ద॥ పమిమంత్రి మదిముదమొదవన్ । సదమదజనకుని పురి
జేరన్ । సుదతులసుతులందరుమీరున్। ముదగజరథ సహృదయమందున్
సు॥ సతిసుతపౌరోహితులంతన్ । సుతులమురూ నవపురమంతన్।
హితబాంధవసంయుతమింతన్ । మతిమంతుల దంపతులంతన్ ॥సతి॥
ద॥ వారణములు భరతములన్ । మీరిపటించగ నిరతమునన్ ।
కోరికలలరగ సూరిజనుల్ నిటు । జేరిశాస్త్రముల సారములన్ ॥వారణ॥
సు॥ దెలుపగకొత్తాపలివాసు । పలికెదస్మరణను శ్రీవాసు। కలి
దోషముబోకడజేసు । ఫలములనొసగును పరవాసు ॥ దెలుప ॥
సు॥ క॥ పురజనులందరుమిధిలా । పురమునకేతెరి మహాత్మబుధవినుతుమసం
గరవిక్రముండుజనకుని । కిరవుగ యీవార్తదెలిసె యింపెసలారన్

ప్రధాని జనకచక్రవర్తితో ననుట.

ప్ర॥ క॥ భూమీశ వేగుదెంచె స్వామి।సామజగధ భటసమూహసతిసుతయుతుడై
ప్రేమనతోడదశరథభూవిభుపోనువినిటుదోలితెమ్ము సొంపలరంగన్॥

యుద్ధవాక్యములు కందములు.

జ॥ క॥ నరవరయభివాదము మీ! చరణములకుజేతు రాజచంద్రమగానుడీ।
ద॥ పరియభివాదముమీకిదె। నరనాయకగొనుము వేగ నతమోదమునన్
ద॥ క॥ రారారాఘవలక్ష్మణ! రారారాజీవనయనరా కేందుముఖుల్ ।
రారారఘుకులదీపులు ! రారానాయిన్నలార రామపులారా।

పదం—జనక దశరథుల వాక్యములు.

జ॥ రారండి రఘునాయకా మత్పురిమిదియె జేరరండివరనాయకా
.ద. ఘోరాతపమున సుకుమారులగంటిరి నారాసుందరకారులూ నీకొ
మరూలూ ధీరూలు రణశూరు ॥రా॥౧॥

చ॥ శూరీభార్యలు మీారు పరమాత్ముని సేవ్యులై యున్నారూ
నానాపారములందు నేరుపుగలసీతా నారీవిగనివారు తత్పాద నీరజములా।
లన్నారూ॥శ్రీ

చ॥ యెందూను నను పెంపూ జేసెదరూ నీనందనుల సొంపూ .క-
కందర్పశతకోటి సుందారాకారుల పొ దితిీ దెమేలు మీాసంబంధ మొందితీ
మ దేచాలు యుందూ॥3॥

చ॥ ధరకోత్తావల్లీ చూ। నమ్మితిీమీాయురమునందు వర వేషూ!
పరమ భాగవత ప్రపన్నాలు సురనాథువరిబోలి ధరనేలి । యుంటిరినమ్మి
వనమాలికావిభు శూలిక ॥ధరకో॥

జ॥ క॥ నాతమ్మునిసుతలిరువుర।నాతనయవ్వయునుగూడనలుగురినిపుడుక
పి నయులకీగోరితి। భూతలనాథేశగొనుము పుష్కరముఖులక॥

చ॥ గీ॥ మించిపైడి సువాసన గాంచినట్లు। మలయజంబున కస్తూరి
చెలగినట్లు। క్షీరమందున నమృతంబు జేరినట్లు। నీకుమా కలకుతా మా
కొమరునట్లూ

జ॥ వ॥ సేవకా నీతతిత్వరితంబుగ సావధానచిత్తుడవై యొకకార్యం
బుచే బూనినెర వేర్చవలయు

జ॥ చ॥ పురమునవీధివీధి పరిపూర్ణముగాగ నలంకరించి సుం
దిరముల చిత్తరుల్ సమముదీరచి రత్నమయాంచితంబు గో
పురముల భవ్యకుంభముల బూనిచిరాజ గృహాంగణంబులక
మరకతహీరమౌక్తికమణీమయమౌ నటు జేయుగావలెక॥

పదం—జనకునివాక్యం.

పురమలంకరింపా బంపుమూ। బుధవరులుబాగడ మన ॥ప॥ పు
రవీధులనిరుగడలము త్తెములసరులగట్టిబహు పరిమళములుగల విరులదండ
లను తతితరముగ నింపలత జేసిసుర పురిసరిగనుయీా ॥పుర॥ మీారినమంచి
రద్వారములనుమేల్ హీరవర్తులను దిరిచిమరకత తోరణముల జల్తారు
జట్టి సర్దారులు నడిచె దారియందు పన్నీరుకుంభముల నేరుపునిలుపగ

॥పుర॥ మంగళధ్వనులు ప్రొంగగ భూసుర పుంగవులును మునుకొనగ చేరగ అంగనామణులతి శృంగారంబున మంగళహారతులంగొని రాగను ॥పు॥ ధర కోత్తమలౌ పురిపరిపాలుని సరిమిబోలగను సరిపాలురుమొద కరిరథములతో నరుదేరగ యీ పురమున సీతా పరిణయమును ముదము ॥పుర॥

వ॥ క॥ హితులును పురోహితులును భూసుతులునెల్ల నేగుదెంచిరి రామచంద్రి బాగుగాను వివాహోత్సవకాలంబు ప్రాప్తమాయె గానవధూవరుల రప్పింపబూనవలయు॥

కం॥ ధృవకీర్తిని శ్రీరాములు। నవినయులగు ద్విజులు సావధానముంగన్।
భవబ్రహ్మాదులు బొగడంగ। భువిసీతను పెండ్లియాడె బుధులునుతింపన్॥

జన॥ మత్తకోకిలవృత్తా.

రామచంద్రి పరిగ్రహించెను భూమిసుత కరతలమిటుల్ యూర్మిళను లక్ష్మణస్వామి కైకొనుమాండవ్యను చేకొన డ భామను భరతాధిప। శ్రీమతీ శత్రుఘ్నుగొనుమిా శ్రు శ్రుతకీర్తిని॥

శ్లో॥ తదేవలగ్నం సుదినంతదేవ తారాబలం చంద్రబలంతదేవ।
విద్యాబలం దైవబలంతదేవ లక్ష్మీపతే తేంఘ్రియుగం స్మరామి॥